

Arkeologisk delundersökning av en
senmedeltida gårdsplats, Raä 621,
Lövånger sn, Skellefteå kommun,
Västerbottens län,
2014

Av

Lars Liedgren

Silvermuseet

Rapport 68

Silvermuseet
Torget
930 90 Arjeplog

Tel: 0961-145 00

www.silvermuseet.se

© Silvermuseet

Tryck: Silvermuseet, Arjeplog 2014

Rapport Silvermuseet

ISSN 1101-2900

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-247-2014.
Institutionens dnr:	2014/001-27.
Finansiär:	Riksbankens Jubileumsfond.
Fornlämningsnummer:	Raä 621, Lövvånger sn.
Kommun:	Skellefteå.
Socken:	Lövvånger.
Landskap:	Västerbotten.
Län:	Västerbotten.
Fastigheter:	Lövvångers-Böle 2:3 och 3:2.
Typ av uppdrag:	Forskningsundersökningar, delundersökning av gårdsplats.
Datering och typ av datering:	Troligen 1400-1500-tal, baserat på föremålsfynd.
Typ av fornlämning:	Gårdstomt med husgrund, spismursrösen, källare samt röjningsrösen.
Antal fältdagar:	48 arbetsdagar. Undersökningar genomfördes 4/8-22/8, 1/10, 2014.
Antal rapportdagar:	14 arbetsdagar.
Antal fyndhanteringsdagar:	9 arbetsdagar.
Undersökningsledare:	Lars Liedgren.
Rapportansvarig:	Lars Liedgren.
Deltagare:	Lars Liedgren, Markus Fjällström, Petter Sandström och Pontus Johansson.
Underskonsulter:	Inga.
Undersökt yta (m ²):	33 m ² .
M ö.h:	15-20 m öh. Höjd på fixpunkt (20,00) avvägd (med RTK) till 18,63 m öh ± 0,02 m.
Koordinatsystem:	Lokalt, med två punkter knutna till Rikets nät med RTK (Sweref 99 TM, se fig. 5).
Dokumentationshandlingar:	Digitala foton, ritningar samt beskrivningar av fornlämningar och undersökningar. Förvaras i Silvermuseets arkiv.
Digital dokumentation, programvaror etc:	Endast digitala foton. Dessa förvaras i kommunal server samt kopieras årsvis på CD.
Summa fyndmängd:	Totalt indelas fynden inom husgrund 9 A i 60 enheter med ofta flera fyndkategorier i varje enhet. I meterrutorna fördelas fynden på 16 enheter och metalldetektorfynden består av 10 enheter. Således fördelas allt på 86 fyndenheter.
Tillvaratagna fynd:	Vid delundersökning av husgrunden tillvaratogs: 49,091 kg br lera/tegel, 95 fragm. br ben, 26 fragm. obr ben/tänder, 3 järnspikar/delar av, 35,6 g sållkol, två järnfragm., en fingerring, en häkta, en mindre harpun samt ett bryne. Dessutom tillvaratogs ett jordprov från profil samt två kolprover. Från meterrutor inom boplatsen tillvaratogs: 24,962 kg bränd lera/tegel, 8013 fragm. brända ben, 2107 fragm. obrända ben/tänder, tre bitar kvarts, 72 järnspikar/delar av, två hästkosömmar, fem järnfragm., 67 bitar av järnbleck, 48 bitar flinta, ett bronsbleck, en bronsklump, två hästkosömmar, en hyska, en polyedrisk blypärla, sex brynen/delar av, en bit blått planglas, en synål, ett litet gångjärn, en liten bit hyttslag samt 68,9 g kol.

Antal fotografier:
Antal ritningar:
Relaterade publikationer/rapporter
i projektet:

Vid metalledetektoravsökning tillvaratogs: 258,2 g br
lera/tegel, 56 fragm. br ben, tre delar av tänder, ett mynt,
en skära och 1 g kol. Till detta kommer fem
markprover om ca 3 l vardera.

142 digitala kort, se vidare kap 14.6.

10 ritningar, se vidare kap 14.5 och 14.8.

Liedgren, L. 2014a. *Arkeologisk delundersökning av en
senmedeltida gårdsplats, Raä 343 Skellefteå sn, Skellefteå
kommun, Västerbottens län, 2014*. Silvermuseet, rapport
67.

Liedgren, L. 2014b. *Arkeologisk delundersökning av en
senmedeltida gårdsplats, Raä 508, Lövvånger sn, Skellefteå
kommun, Västerbottens län, 2014*. Silvermuseet, rapport
69.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	01
2 Sammanfattning.....	02
3 Syfte.....	03
4 Inriktning och problemformuleringar.....	03
5 Fältarbete, organisation.....	04
6 Områdets förutsättningar.....	04
7 Metod.....	04
6.1 Förberedelse.....	04
6.2 Genomförande.....	05
8 Kommunikativa insatser.....	09
9 Resultat.....	09
10 Vetenskaplig tolkning.....	10
11 Fortsatta undersökningar.....	10
12 Utvärdering.....	10
13 Referenser.....	11
14 Bilaga.....	11
14.1 Beskrivning av område och anläggningar.....	11
14.1.1 Anl. nr 1, källargrund.....	11
14.1.2 Anl. nr 2, husgrund.....	11
14.1.3 Anl. nr 3, husgrund.....	12
14.1.4 Anl. 4, spismursröse.....	12
14.1.5 Röjningsrösen.....	12
14.2 Delundersökning av anl. nr 2, husgrund.....	12
14.2.1 Avtorvning, beskrivning.....	12
14.2.2 Rn 1, beskrivning.....	12
14.2.3 Rn 2, beskrivning.....	13
14.2.4 Rn 3, beskrivning.....	13
14.2.5 Rn 4, beskrivning.....	13
14.2.6 Profil.....	13
14.2.8 Sammanfattning, husgrund 2.....	14
14.2.9 Fyndlista, husgrund 2.....	14
14.2.9.1 Avtorvning.....	14
14.2.9.2 Rensningsnivå 1.....	14
14.2.9.3 Rensningsnivå 2.....	15
14.2.9.4 Rensningsnivå 3.....	16
14.2.9.5 Rensningsnivå 4.....	18
14.2.9.6 Prover.....	18
14.2.9.7 Skörbränd sten i husgrund 2.....	19
14.3 Utgrävning av meterrutor inom gårdsplatsen.....	19
14.3.1 Sammanfattning, utgrävda meterrutor inom gårdsplatsen.....	19
14.3.2 Beskrivning av undersökta meterrutor.....	20
14.3.3 Fynd, meterrutor.....	21
14.3.4 Prover.....	23
14.4 Kontroll av metalldetektorutslag inom gårdsplatsen.....	23
14.4.1 Beskrivning av fynd.....	23
14.4.2 Metalldetektorfynd, tillvaratagna.....	24
14.5 Ritningslista.....	25
14.6 Bildförteckning.....	25
14.7 Bilder.....	28
14.8 Ritningar.....	42

1 Inledning

2011 erhöill Silvermuseet/INSARC forskningsmedel från Riksbankens Jubileumsfond. Projekttiden är sex år och projektet kommer att avslutas under år 2017.

Forskningsprogrammets målsättning är att klarlägga och belysa landskapsutnyttjande och samhällsförändring i norra Norrlands kustområden under en tidsperiod då kulturlandskapet formades av jägare, fiskare, renskötare och bönder, vars etniska och kulturella identiteter inte kan översättas i dagens etniska kartbild. I ett tvärvetenskapligt samarbete över de arkeologiska, historiska och ekologiska ämnesfälten studeras sociala och ekonomiska strukturer och inter-regionala relationer från 600- till 1900-tal, och relateras till sentida identitetsprocesser i norra Fennoskandien.

Undersökningsområdet har avgränsats till att omfatta gamla Västerbottens landskap, i stort sett motsvarande området nedom lappmarksgränsen inom Västerbottens och Norrbottens län. Insatsen kan indelas i ett antal delprojekt varav ett inriktas mot kustområdets agrara bebyggelse. Delprojektet kan vidare indelas i ekologiska och arkeologiska undersökningar.

Den dominerande uppfattningen angående den fasta agrara bebyggelsens etablering i norra Västerbotten och Norrbotten är att den startar efter Nöteborgsfreden, 1323. Här stöder man sig på historiska belägg men också på avsaknaden av arkeologiska belägg för fast agrar bebyggelse före denna tidpunkt.

Den första översikten över byarna i gamla Västerbotten får man genom Gustav Vasas jordebok från 1543. Här speglas en omfattande bebyggelse i kustlandet, bestående av över 2300 enheter (Nordlander 1905), sannolikt 10 -15 000 invånare. Under 1600-talet framträder bebyggelsen på geometriska kartor.

Så vitt man kan se det i dag är 1600-talets gårdsplatser, i dag, antingen bebyggda eller finns i åkermark och är således till största delen förstörda. Detta gäller även de biologiska arkiven i anslutning till de äldsta byarna (förstörda främst genom utdikningar).

På två medeltida gårdsplatser har arkeologiska undersökningar genomförts. Den ena undersökningen gjordes av Gustaf Hallström i Björby, Raä 1:1, Nederluleå sn, 1921 och den andra, en provundersökning, genomförd av Lillian Rahtje 2003, av en gårdsplats i Böle by, Raä 508:1, Lövånger sn.

Förutom dessa två, har en övergiven gårdsplats i Degerbyn, Ön, Raä 343, Skellefteå sn, påträffats (fig. 1). Platsen, som lokaliserats av Ulf Lundström, Skellefteå Museum, infördes i fornminnesregistret 1983.

I närheten av Raä 508, Lövånger sn, påträffades på försommaren 2013 ytterligare en välbevarad gårdsplats av Per Ramqvist och Lars Liedgren (fig. 1). Vid besöket gjordes en enkel kartering med GPS och en beskrivning av bebyggelse lämningarna. Uppgifterna insändes till FMIS och under våren 2014. Lokalen infördes i FMIS i maj 2014 och fick numret Raä 621, Lövånger sn (fig. 2).

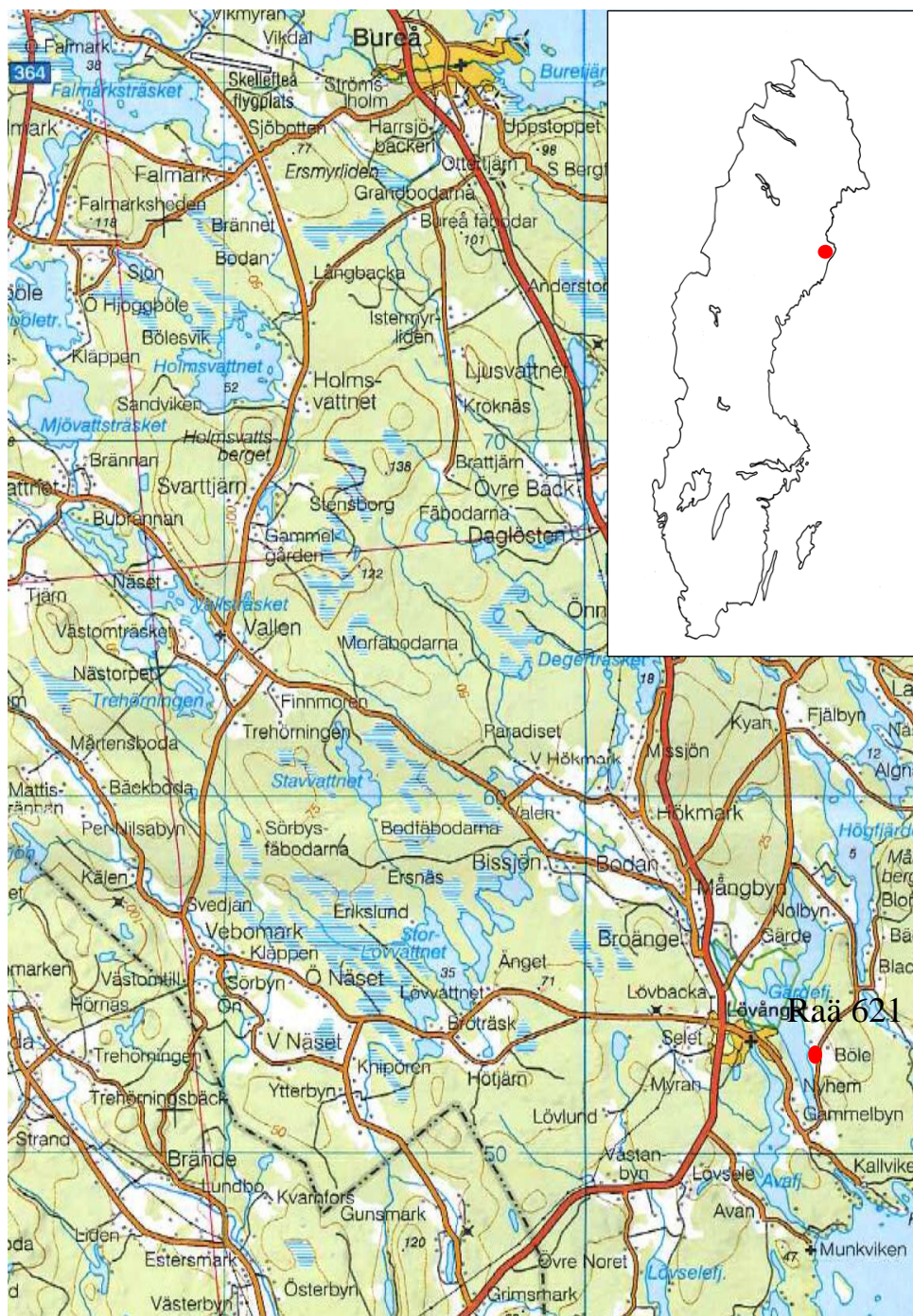

Fig. 1 Röd punkt markerar Raä 621, Lövånger sn. Efter Översiktskartan, 266, Skellefteå, skala 1:250 000. © Lantmäteriet 2012 Medgivande MS2012/03273.

2 Sammanfattning

Raä 621, Lövånger sn består av två husgrunder, ett spismursröse, en källarlämning samt röjningsrösen. Totalt undersöktes 33 m² inom gårdsplatsen. Ytorna fördelades med 16 m² inom husgrund nr 2 samt 17 m² på gårdsplatsen utanför husgrunderna.

Husgrunden, som var 9,5 x 7,5-8 m stor, delundersöktes. Schaktet, som var 8 x 2 m stort, grävdes i fyra lager medan meterrutorna på gårdsplatsen undersöktes i ett lager ned till orörd mark. Den dominerande fyndkategorin i husgrunden var bränd lera/tegel (ca 50 kg). I övrigt framkom sparsamt med brända och obrända ben, samt enstaka artefakter, bl.a. en fingerring och en mindre harpun. Inga spår efter huset, som stått på grunden, påträffades.

De undersökta meterrutorna gav varierande mängder fynd. Främst var fynden koncentrerade till fyra olika områden i samband med grunderna. Dessa ytor kan närmast betraktas som avfallsdumprar. Här påträffades mycket rikligt med brända ben (över 8000 fragment) och obrända ben (över 2000 fragment) samt även en hel del tänder (över 400 fragment och hela tänder). Här var också ställvis rikligt med bränd lera/tegel, som mest fyra kg i en ruta. I de utgrävda meterrutorna påträffades även artefakter i form av smidda spikar, klippta järnbleck, eldslagningsflinta, brynen, en polyedrisk blypärla, en bit blått planglas samt en liten bit hyttslag. Ett mynt påträffades med metalldetektor samt även en del av skära. Myntet, en klipping, är från början av 1520-talet. Gårdsplatsen är inte ¹⁴C-daterad men fynden antyder 1400-1500-tal

3 Syfte

Syftet med undersökningarna är att belysa den senmedeltida agrara gården vad gäller, bebyggelse, produktion, konsumtion och handel.

4 Inriktning och problemformuleringar

En genomgång av det senmedeltida gårdsmaterialet visar att en mycket stor del av de platser som var bebyggda under senmedeltiden till stora delar i dag är bebyggda av moder bebyggelse eller är mer eller mindre förstörda, tex genom plöjning. Ett fåtal platser har kvar tydliga spår efter bebyggelse. Vi har inriktat intresset mot tre platser: Ön i Degerbyn (Raä nr 343, Skellefteå sn) och Böle i Lövånger sn (Raä nr 621 och 508). Här finns tydliga lämningar och gårdarna har övergivits tidigt, dvs saknar spår av 1700-1800-talets bebyggelse. Gårdarna visar också på skillnader i utformning av husen antingen beroende på tidsfaktorer eller på sociala skillnader.

Undersökningarna inriktas på att ta fram material för dateringar, att belysa föremålsbeståndet samt att ta fram ett bra osteologiskt material. Det senare kan belysa det animala intaget av föda inte minst söl och annat jaktbart vilt vilket inte framgår av andra källor. I viss mån fokuseras även på byggnader. Inom ramen för detta projekt kan dock inga större ytor undersökas.

5 Fältarbete, organisation

Fältarbetet organiseras så att fyra arkeologer (Lars Liedgren, Markus Fjällström, Pontus Johansson och Petter Sandström) genomför utgrävningarna. Lars Liedgren är arbetsledare. Fältinsatsen beräknas ta tre veckor. Undersökningarna planeras att genomföras under tidsspännat 4/8-22/8, 2014.

6 Områdets förutsättningar

Böle by är belägen i anslutning till Bölesvikens Ö sida strax ovanför den s.k. Brattåkern (fig. 1-2). Lokalen är belägen mellan Brattåkern och odlingar längre i Ö. Enligt avvägningar med RTK (2014-10-01) var nuvarande övre erosionshak vid Bölesviken beläget 3,89 m öh $\pm$ 2 cm medan vattenytan var belägen 2,15 m öh $\pm$ 2 cm. I slutet av medeltiden hade Bölesviken och Gärdesviken kontakt med havet och Brattåkern låg i direkt anslutning till stranden.

Tidpunkten för etablerandet av byn är okänd. Vid skattläggningen 1543 hade Böle tre gårdar med varierande besädd areal (2,5-5,5 spanmland). Älvsborgs lösen 1571 visar på tre tämligen välmående gårdar med 6-12 kor per gård. Den tidigaste kartan över byn är från 1713. Av den framgår att två gårdar är belägna ett par hundra meter NNÖ om Raä 621 och en gård ännu längre mot NV (nr 1-3, geometrisk avmätning, LMV). 1778 har byn fått en till enhet och 1785 har två torp tillkommit, varav ett inte så långt från Raä 621 (fig. 3).

Sammantaget kan man konstatera att Raä 621 inte förekommer på någon lantmäteriakt. Således måste bebyggelsen vara från tiden före 1713. Det är rimligt att gården hade sina åkrar nedanför boplatsen, inom Brattåkern. Ägofördelningen inom Brattåkern visar att tegarna bör ha tagits upp tidigt och att de så småningom fördelats på alla gårdar t.o.m. slutet av 1700-talet. Således kan man konstatera att Raä 621 kan tillhöra en tidig fas inom Böle by vilket också styrks av tidiga dateringar av den närbelägna gårdsplatsen Raä 508 (se Rahtje 2003, 2005).

7 Metod

7.1 Förberedelse

Ett planeringsunderlag gjordes hösten 2013 bestående av en genomgång av fornlämningslokalen. Vid detta tillfälle utfördes en kartering och beskrivning av alla synliga anläggningar. En avsökning med metalldetektor gjordes inom ca 3-4 m från varje anläggning samt även på anläggningarna. Utslagen indelades i järnutslag och andra metaller. Totalt framkom ett 60-tal metallutslag varav drygt 10% indikerade andra metaller än järn.

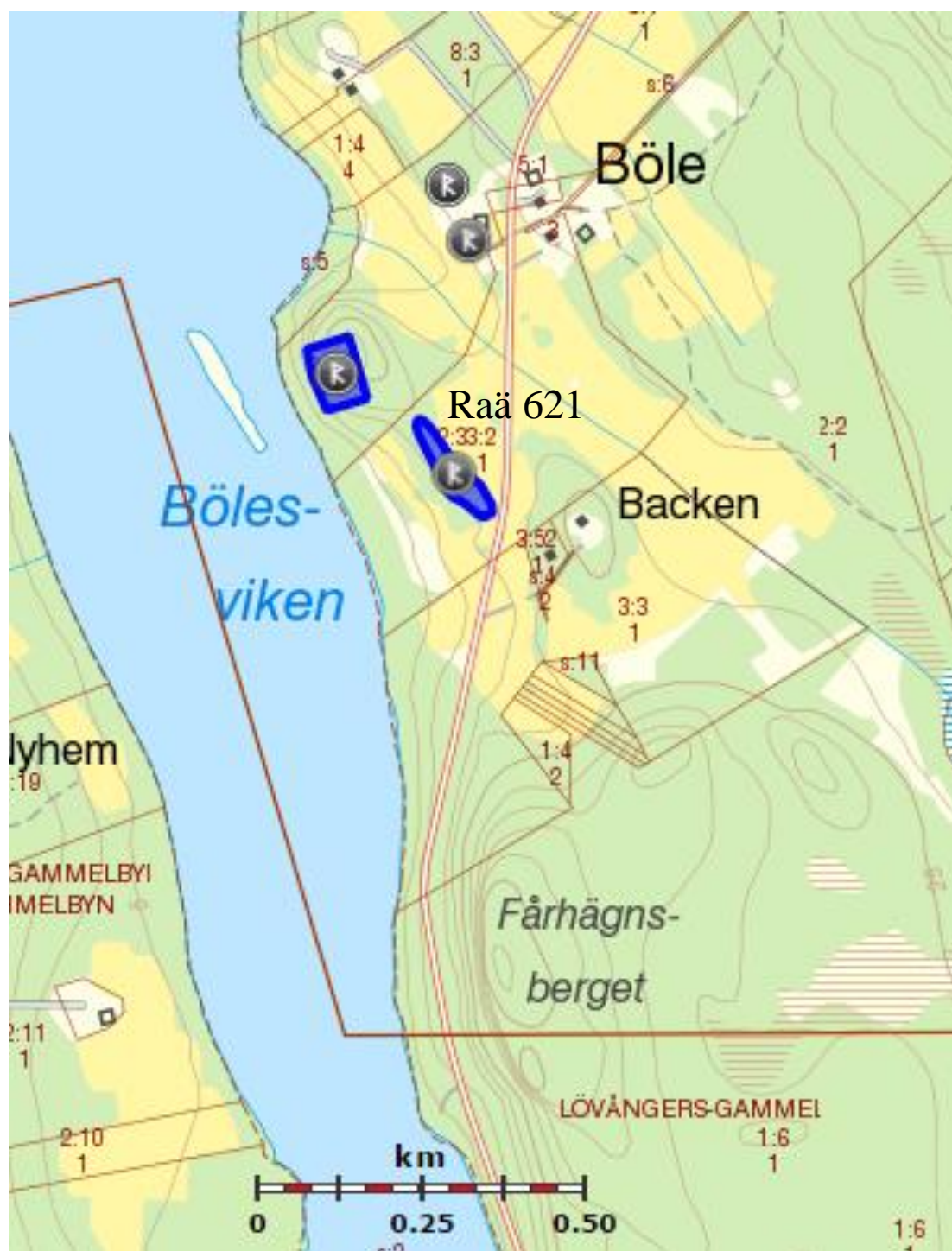

Fig. 2 Raä 621, Lövsånger sn. Efter FMIS, skala 1:10 000. © Lantmäteriet 2012 Medgivande MS2012/03273.

7.2 Genomförande

Vid utgrävningarna upprättades ett lokalt koordinatsystem med utgångspunkt i kartering, 2013. Några punkter i det koordinatsystemet bestämdes med RTK (Sweref 99 TM). Godtycklig fixpunkt valdes i närheten av husgrund 2 som också avvägdes med RTK i rikets höjdsystem. Fornlämningarna inom gårdsplatsen

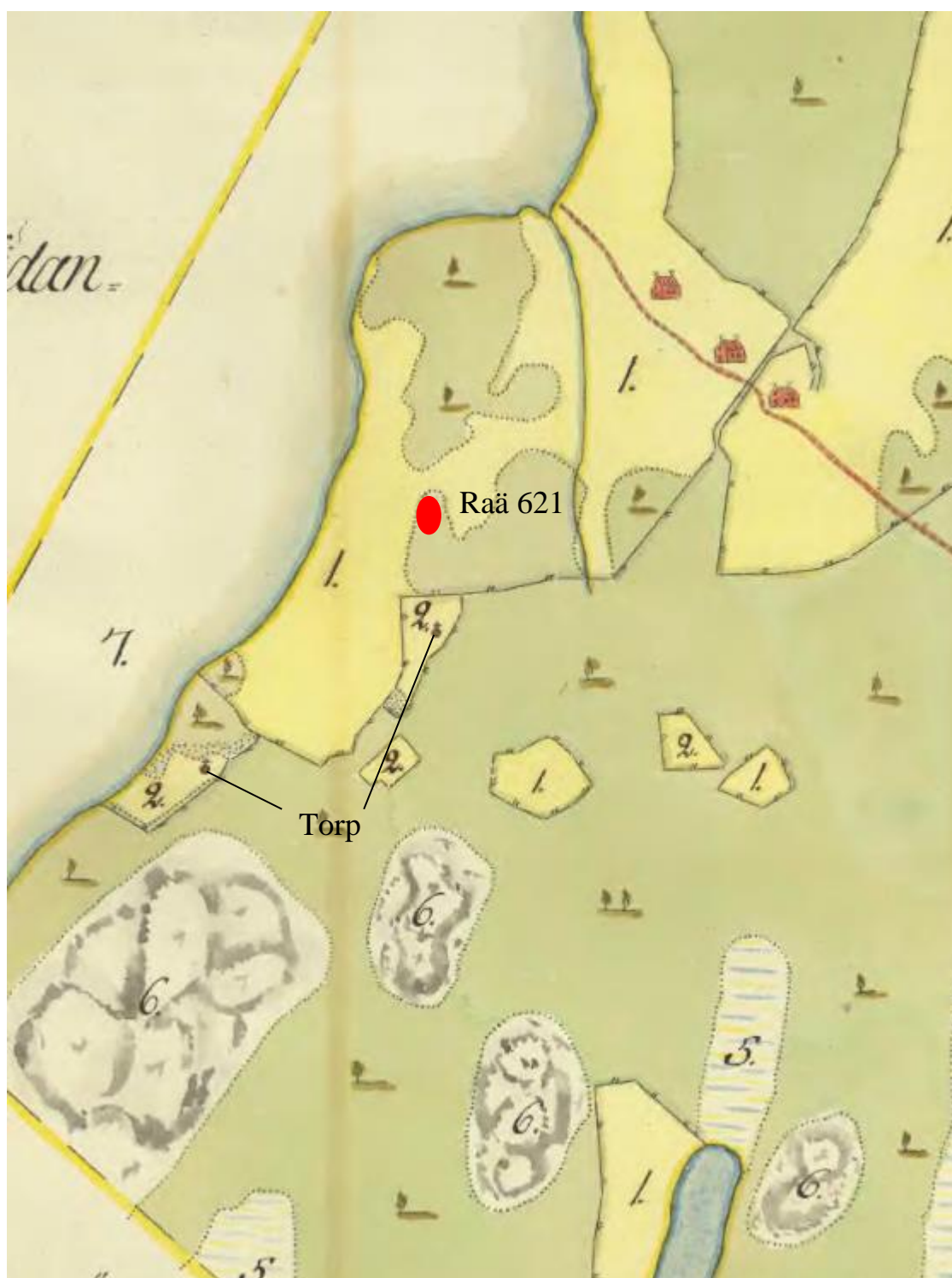

Fig. 3 Utsnitt från avvitringskarta, Böle by, 1785. På kartan markeras både bondgårdar och torp, röd oval visar plats för Raä 621. Lantmäteriet, Historiska kartor, Böle by, Lövånger.

Raä 621, Lövånger sn, husgrunder, källare och spismursröse

Kartering av L. Liedgren, 2014

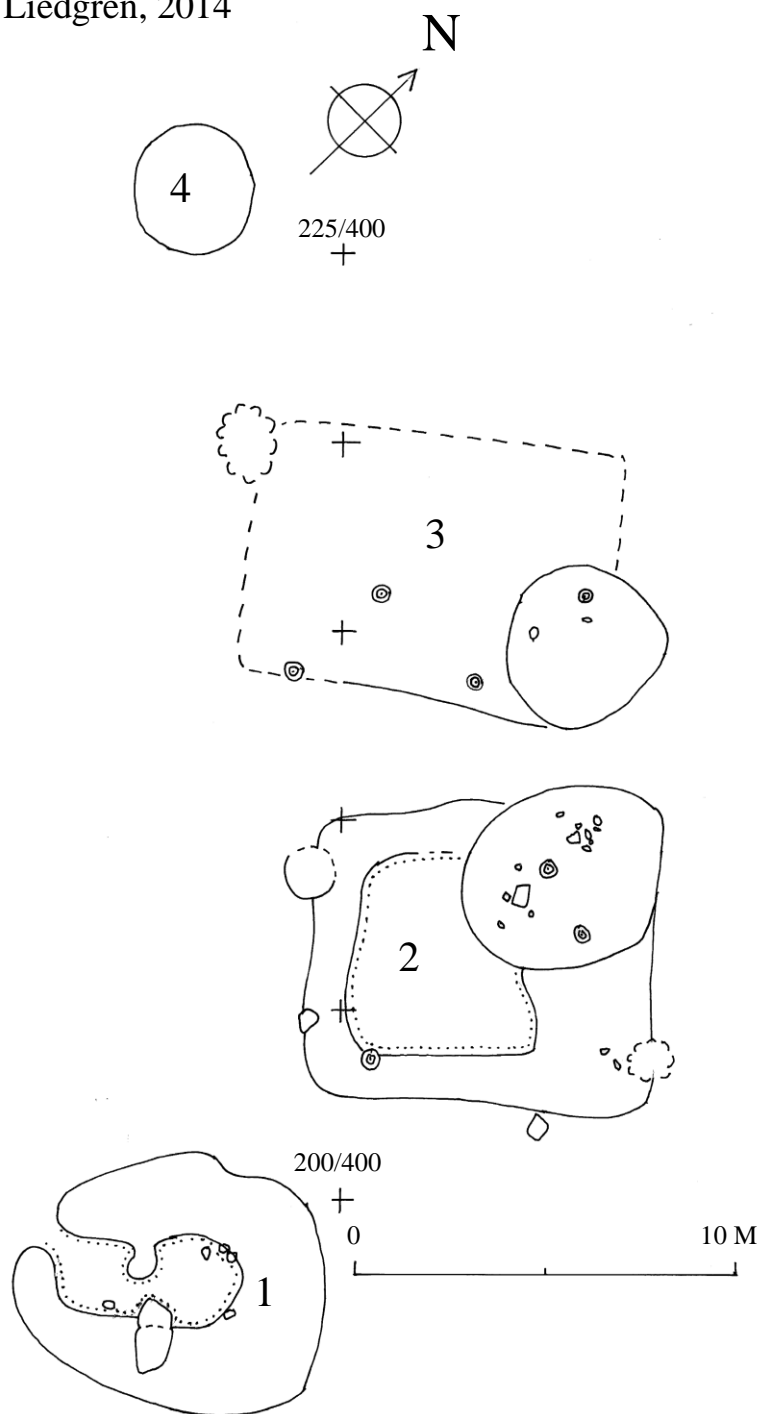

Fig. 4 Raä 621, Lövånger sn, kartering 2014: nr 1 källare; nr 2 husgrund; nr 3 husgrund; nr 4 spismursröse. Röjningsrösen inom gårdstomten ej redovisade. Skala 1:200.

karterades och beskrevs. Ett schakt stakades ut längs breddaxeln på husgrund 2. Ytan avvägdes varje 0,5 m och avtorvades. Därefter undersöktes ytan i rensningsnivåer (Rn 1-4). All jord sållades i såll med en maskstorlek av 3 mm. För varje nivå genomfördes fotografering, planritning (skala 1:20) samt beskrivning. Utgrävningen fortsatte därefter i rensningsnivåer till dess steril mark påträffades.

Alla fynd inom den undersökta ytan tillvaratogs (även bränd lera/tegel) och koordinatsattes antingen efter meterruta (sållfynd) eller enligt koordinatsystemet och höjdvägdes (fynd *in situ*). En långprofilen nedgrävdes och ritades (skala 1:10) för att belysa anläggningarnas konstruktion och stratigrafi. Anläggningen återställdes efter utgrävningen.

Provtagning för ^{14}C -analys gjordes i den mån av behov. Detta gäller även för makrofossilprover och jordprover. Vad gäller boplatsen togs inga markkemiska analyser då den kulturfärgade jorden visade på den centrala boplatsytan.

I ansökan för undersökningen angavs att utgrävningarna skulle koncentreras till husgrund nr 2. Erfarenheter från tidigare undersökningar under fältsäsongen visade att avfallsmaterial dumpats inom gårdsytorna. Därför stakades ett antal meterrutor ut längs X-axeln. Ett antal rutor sattes också ut med utgångspunkt i metalldetektoravsökningen (se nedan) och jordsondning (mörk jord). Meterrutorna undersöktes i ett lager ned till steril mark. All jord sållades med såll med 3 mm sållduk. Alla fynd inom rutorna tillvaratogs och metallfynd konserverades.

För att få kunskap om metallfynden inom gårdsplatsen, som kan spegla datering samt importer (mynt, föremål), gjordes en metalldetektoravsökning som inriktades mot alla utslag (se ovan). Den undersökningen innefattade inte synliga anläggningar. Tillvägagångssätt: varje utslag numrerades och prickades in på karta efter utsatt koordinatsystem. Fynd som var daterande eller på annat sätt stack ut tillvaratogs (dock ej recenta föremål) och konserverades. De fynd som ej tillvaratogs, fotograferades och lades tillbaka. Vid tillfället beskrevs också jorden i samband med fyndet för att få ett grepp om boplatsens karaktär i allmänhet.

Vad gäller datering kommer utvalda benbitar att rengöras och inskickas efter det att benbestämningar är genomförda. I den mån kol används för datering kommer veden att rensas och främst kvistar att väljas ut om det är möjligt. Kolbiten delas i två delar varav en dateras och en artbestäms. I en del fall kan flera dateringar bli aktuella (både kol och ben).

Fynden rengjordes så snart som möjligt efter det att fältarbetet avslutats. Fynden uppordnades och fyndlistor skrevs. Samtliga fynd som tillvaratogs skickades så fort som möjligt till föremålskonserveringen i Kiruna. Inskrivning av fältanteckningar gjordes i direkt samband med utgrävningarna eller strax därefter. Fynden förvaras på Silvermuseet till dess fyndfördelning gjorts.

I första hand kommer ^{14}C -prover att skickas till Ångströmlaboratoriet eller Beta Analytic och osteologiskt material till Maria Vretemark, Skara. Vad gäller ^{14}C -prover kommer i främst brända- eller obrända ben att användas då dessa ger den säkraste dateringen. I de fall inte tillräckligt med ben påträffas (minst 1 g) används kolad ved (helst kvistar) eller annat kolat material. I samband med undersökningarna togs även jordprover för makrofossilanalyser med inriktning på fröer och sädesslag.

Analysen redovisas inte i rapporten för 2014 års undersökningar. Istället sker en samlad redovisning av resultat från undersökningar av agrara gårdar att ske senast under år 2017, där resultaten sammanfattas och sätts in i förhållande till tidigare kunskap.

8 Kommunikativa insatser

Under fältsäsongen har resultaten från undersökningarna främst kommunicerats med lokalbefolkningen samt markägarna.

9 Resultat

Inom Raä 621, Lövvånger sn undersöktes totalt 33 m² fördelade med 16 m² inom en husgrund och 17 m² inom boplatsytan i övrigt.

Husgrunden, som delundersöktes, var 9,5 x 7,5-8 m stor. Inom husgrunden undersöktes ett schakt (i fyra nivåer), 8 x 2 m stort, som sträckte sig längs husets breddaxel. I schaktet påträffades inga spår efter huset som stått på grunden. Inom schaktet framkom närmare 50 kg bränd lera/tegel varav någon större bit tegel. Bland detta material var även en del obränd lera. I övrigt fanns endast sparsamt med fynd bestående av: 95 fragment brända ben, 26 fragment obrända ben, tre smidda spikar, två järnfragment, en fingerring, en harpun, ett bryne samt drygt 35 g sållkol.

Betydligt mer fynd påträffades i rutorna inom boplatsytan. Dock var fynden främst koncentrerade till några områden där uppenbarligen avfall deponerats (område A-D, fig. 5). Totalt framkom drygt 8 kg bränd lera/tegel inom meterrutorna, som mest 4 kg i en ruta. Materialet var av samma karaktär som från husgrunden. I en del meterrutor var mycket rikligt med brända ben men även obrända ben, totalt över 8000 fragment brända ben och över 2000 fragment obrända ben/tänder varav över 400 hela eller delar av tänder, många var mer eller mindre hela. I materialet var även en del käkben. Mängder av smidda spikar framkom också varav en stor andel utgjordes av kroppar. Dessutom framkom av metall: två hästkosömmar, fem järnfragment, hela 67 klippta järnbleck (varav två rutor hade 29 bleck), ett bronsbleck, två bronsklumpar, en synål, ett litet gångjärnsbeslag av brons, en polyedrisk blypärla, 48 bitar eldslagningsflinta av varierande kulör, sex brynen/delar av, tre bitar kvarts, en liten bit blått planglas, en liten bit hyttslag samt närmare 70 g sållkol.

Vid metalldetektoravsökningen, som omfattade alla utslag, framkom främst föremål av järn men även ett mynt och en del annat material som bränd lera/tegel och ben.

I denna rapport redovisas inte osteologiska analyser och ¹⁴C-analyser. Dessa redovisas i en sammanfattande del, 2017.

10 Vetenskaplig tolkning

Husgrunden som undersöktes har antagligen haft en bostadsyta på ca 60 m² med i ett av hörnen en spis som åtminstone delvis varit tegelklädd. Den spridda förekomsten av bränd lera/tegel utanför husgrunderna visar att material från eldstaden dumpats i närheten av husen. Den delundersökta grunden gav inga direkta belägg på konstruktion. Man kan dock förmoda att det varit ett timrat hus med trägolv som haft ett sadeltak bestående av ett nävertak täckt med klivet virke. De obefintliga spåren av huskonstruktionen kan antyda att huset rivits och flyttats. Fyndmaterialet från husgrunden och meterrutorna visar inte en enda skärva keramik vilket antyder enklare förhållanden. Märkvärdigt är fyndet av det blå fönsterglaset. Det kan knappast ha någon annan koppling än kyrkan i Lövånger, som fanns redan på 1340-talet (Hedquist 1949). Kyrkan låg då i en skyddad havsvik inte långt från bosättningen i Böle. Under 1500-talet ersattes den gamla kyrkan av stenkyrka. Kanske var bonden i Böle inblandad i det bygget.

Bosättningen vid Raä 621 måste ha varit igång kring 1520-talets början. Ett 20-tal år senare (1543) hade Böle by tre skattlagda bönder. Vi vet inte var de gårdarna låg. På de tidigaste kartorna (1713) finns ingen bebyggelse angiven på platsen. Ej heller påträffades några kritpipor, vilka introducerades under första hälften av 1600-talet i övre Norrland. Det sistnämnda indikerar att gårdsplatsen övergivits före den tiden.

Raä 621 kan tillhöra de tidigaste bebyggelseplatserna inom Böle by. Antingen flyttade gården sedan till det område som visas av 1713 års lantmäteriakt eller också kom den att läggas ned/köpas upp.

11 Fortsatta undersökningar

För närvarande planeras ingen fortsättning av undersökningarna på gårdsplatsen, Raä 621, Lövånger sn.

12 Utvärdering

Den valda undersökningsmetodiken gav ett bra utfall med framför allt ett stort avfallsmaterial i form av brända- och obrända ben. Genom undersökningarna har också platsen rensats från högar av avverkningsavfall vilket gör att man kan se lämningarna på ett bättre sätt.

13 Referenser

FMIS.

Hedquist, J. 1949. Lövångers kyrka och dess inventarier. *Lövånger en sockenbeskrivning*, del II.

Nordlander, J. 1905. 1543 Jordha Boocken wthaff Westhrabotnen. *Norrländska samlingar* vol. 1:6.

Lantmäteriverket, historiska kartor.

Rahtje, L. 2003. *Provundersökning av fornlämning Raä 508 i Böle 3:4, Lövånger socken, Västerbottens län*. Rapport, Arkeologiska Institutionen Umeå Universitet. Umark 29.

Rahtje, L. 2005. Övergången mellan vikingatid och medeltid längs västerbottenskusten. Festskrift till Evert Baudou på 80-årsdagen. *Archaeology and Environment 19*. Umeå.

Riksarkivet, *Älvsborgs lösen 1571*.

14 Bilaga

14.1 Beskrivning av område och anläggningar

14.1.1 Anl. nr 1, källargrund

Källargrund (fig. 4), närmast oval, 8 x 7 m (NÖ-SV). Markeras av en vall, 1-3 m bred och 0,1-0,3 m h. I mitten är en avlång försänkning, 5 x 2-2,2 m (NÖ-SV) och intill 0,5 m djup. Försänkningen utgörs av två delar, en ingång i SV och ett inre rum i NÖ. De två avdelningarna delas av två större stenblock. I övrigt förekommer en del stenar längs de inre kanterna av gropen, 0,3-0,5 m stora. Beväxt med gräs och bärris, två granar samt en björk.

14.1.2 Anl. nr 2, husgrund

Husgrund (fig. 4), rektangulär, 9 x 7,5-8 m (NÖ-SV). Markeras av en uppbyggd kant runt om, 0,15-0,4 m hög. Innanför är en antydd vall, 1-2 m bred och intill 0,3 m h. Innanför vallen är ett 5 x 4,4-5 m stort golvplan. I N hörnet är ett spismursröse, ca 6 x 5 m (N-S) och intill 0,6 m högt. På ytan av röset syns ett 15-tal, 0,2-0,6 m stora stenar. I Ö hörnet av grunden är en rundad ca 1,4 m stor stensamling samt i V hörnet är ett större stenblock, intill 1,4 m stort. Grunden är beväxt med gräs, örter, hallonris, lövsly samt tre grövre granstubbar (en gran var ca 50 år gammal). Före undersökningen var grunden belamrad med grenar från avverkning.

14.1.3 Anl. nr 3, husgrund

Husgrund (fig. 4), rektangulär, ca 10 x 7 m (NÖ-SV). Grunden markeras av en kant i SÖ, i övrigt otydliga begränsningar. I Ö hörnet är ett spismursröse, rundat, ca 4 m i diam. och intill 0,5 m högt. I SV hörnet är en oval, ca 2 x 1,5 m stor (VNV-ÖSÖ), ansamling av 0,5-0,8 m stora stenar. Beväxt med gräs, örter samt rönnplantor. Före undersökningen var grunden belamrad med grenar från avverkning.

14.1.4 Anl. nr 4, spismursröse

Spismursröse (fig. 4), ovalt, 3,4 x 3 m stort (NV-SÖ) och intill 0,6 m högt. I översta partiet syns några, 0,2-0,5 m stora stenar. Inga spår av någon grund kunde noteras i samband med spismursröset. Beväxt med gräs, örter samt några aspar.

14.1.5 Röjningsrösen

Inom ett ca 160 x 20-40 m (NV-SÖ) är också ett 20-tal röjningsrösen av varierande storlek. Lämningarna är delvis övertäckta av grenar efter avverkning av skogen på platsen. Sondning visar att markytan är störd inom större delen av området där röjningsrösen finns, en del sannolikt ganska recenta. Enligt nuvarande markägare var området betesmark, utan träd, för ett 50-tal år sedan.

14.2 Delundersökning av anl. nr 2, husgrund

Ytan rensades från avverkningsavfall samt gräset slogs med trimmer. En 8 x 2 m stor yta stakades ut i mittpartiet av husgrunden och längs breddaxeln (fig. 5). Ytan avvägdes i varje halvmeterskoordinat (fig. 10, bild 1) före avtorvning, ritades samt fotograferades.

14.2.1 Avtorvning, beskrivning

Vid avtorvningen framträdde en rundad grop, 1 m i diam. och intill 0,15 m djup, i mitten av schaktet. I samband med spismursröset och gropen var tjocka lager av barr och även kottar. I övrigt var grunden främst beväxt med gräs. Vid avtorvningen framkom några bitar bränd lera/tegel, ett järnbleck med nit och några bitar recent stängseltråd (bild 2-3).

14.2.2 Rn 1, beskrivning

Ytan nedgrävdes 0,04-0,05 m (fig. 7, bild 4-6). I SÖ delen av schaktet var tämligen rikligt med 0,05-0,15 m stora stenar varav några skörbrända. Ingen stenkonstruktion var antydd inom den utgrävda ytan. I Rn 1 framkom bränd lera/tegelbitar i de flesta rutorna (totalt drygt 2 kg). I lagret var även sparsamt med kol i de flesta rutorna (endast 4,5 g). I en av rutorna påträffades en något ärgad fingerring (bild 21) och en häkta av mässing? (bild 25). Dessutom framkom enstaka brända- och obrända ben (15 fragm. brända och

21 fragm. obrända). Jorden i Rn 1 var förhållandevis kompakt och hård. I jorden förekom enstaka maskar.

14.2.3 Rn 2, beskrivning

Ytan nedgrävdes 0,05-0,1 m (bild 8-12). I huvudsak påträffades liknade materialet som i Rn 1. I botten av lagret, i SÖ, framkom fläckar av blekjordsbildning med kolbitar/sot (fig. 8). I vallen i SÖ syntes även gulbrun jord, troligen uppskottat vid byggandet av grundens vall. I övrigt markerades ingen konstruktion i schaktet. I Rn 2 framkom drygt sex kg bränd lera/tegel, 18 fragm. brända ben, två fragm. obrända ben, en spik samt 20,8 g sållkol.

14.2.4 Rn 3, beskrivning

Delar av schaktet i SÖ undersöktes inte vidare då här saknades kulturlager (fig. 9). Övriga delar nedgrävdes 0,05-0,15 m (mest vid spismursröset), bild 13. I samband med spismursrösets kant framkom ett 3,5 x 0,8 m stort område med ljus lera/mjåla. I samband med den färgningen var rikligt med bränd lera/tegel. En bit tegel var delvis intakt och visar på teglets bredd och tjocklek. I lagret påträffades sparsamt med brända ben (36 fragm.), ett större obränt ben med inristade skårar, en mindre harpun av järn (bild 20), ett bryne och 6,3 g sållkol.

14.2.5 Rn 4, beskrivning

Lagret undersöktes från ruta X 205 och mot NV men även ruta 204/403. Målsättningen var att undersöka kulturlagret ned till orörd mark. Större mängder bränd lera/tegel framkom främst i samband med spismursröset och den gråvita jorden (totalt drygt 23 kg). Gropen i mitten av schaktet utgrävdes ned i botten. I gropen påträffades bränd lera/tegel ända ned mot orörd C-horisont. Ingen konstruktion kunde noteras i samband med gropen, endast naturlig stenförekomst. Bottennivå ritades ej. Efter utgrävningen återställdes grunden (bild 19).

14.2.6 Profil

Profilen grävdes ned till orörd, tämligen hård, grå-rostfärgad, C-horisont. Av profilen (fig. 14-15, bild 14-15) framgår att få partier med B-horisont kunde noteras. Detta måste bero på att stora delar grävts bort. I profilen, längst mot NV, i samband med spismursröset, var från toppen ett 0,15 m tjockt kulturlager av gulbrun jord. Därunder var ett intill 0,05-0,25 m tjockt lager av gråvit lera/mjåla med inslag av tegel och bränd lera. Därunder ett 0,05-0,2 m tjockt lager, gråbrun, kulturpåverkad jord med inslag av tegel och bränd lera. SÖ om spismursröset markerades vallen av gulbrun jord i ett intill 0,2 m tjockt lager. I övrigt var jorden här gråbrun med inslag av tegel/bränd lera ända ned till C-horisonten. På några ställen här noterades blekjordsbildning i profilen.

14.2.7 Sammanfattning, husgrund 2

Sammanfattningsvis kan man konstatera att utgrävningen av schaktet inte kunde påvisa några rester efter husets väggkonstruktion (t. ex. fynd av murket trä eller näver). Ställvis i grunden noterades gamla markytor med blekjordsbildning samt en del kol. I andra delar var den naturliga markytan bortgrävd ned till C-horisonten. Sannolikt har man gjort detta vid konstruktionen av fundamentet till huset. Vid arbetet kan man t. ex. brutit bort en del större stenar samt tagit jord till vällen. Gropen i mitten av schaktet visar att huset måste haft ett trägolvt då det varit för ojämnt annars. Förekomsten av bränd lera/tegel (totalt drygt närmare 50 kg) indikerar att eldstaden åtminstone till delar haft vanligt rödbränt tegel. En bit tegel var 12,4 cm bred och 6,7 cm tjock. I grunden framkom sparsamt med brända ben, totalt kring 100 fragment. I grunden var ännu sparsammare med obrända ben samt några tänder. Av metall noterades en fingerring (mässing?), en häkta samt en mindre harpun och någon spik.

14.2.9 Fyndlista, husgrund 2

14.2.9.1 Avtorvning

Ett platt järnfragm. med två hål och en nit, 4,3 g.

14.2.9.2 Rensningsnivå 1

Meterruta 202/402:

Br lera/tegel, 12,8 g; kol, 0,8 g.

Meterruta 202/403:

Br lera/tegel, 5,1 g; kol, 1,0 g.

Meterruta 203/402:

Br lera/tegel, 346,5 g; nio fragm. br ben, 1,4 g; ett fragm. obr ben, 7,8 g; en tand, 6,5 g.

Meterruta 203/403:

Br lera/tegel, 425,3 g; fyra fragm. br ben, 0,5 g; kol, 0,6 g.

Meterruta 204/402:

Br lera/tegel, 85,1 g; ett fragm. br ben, 0,2 g; 10 fragm. obr ben, 16,4 g.

Meterruta 204/403:

Br lera/tegel, 323,1 g; nio fragm. obr ben, 5,3 g.

Meterruta 205/402:

Br lera/tegel, 68,2 g; en finger링 (bild 21), ärgad, 16 mm i innerdiam., intill 2,5 mm bred, 1,4 g; kol, 0,5 g.

Meterruta 205/403:

Br lera/tegel, 38,3 g.

Meterruta 206/402:

Br lera/tegel, 72,1 g; kol, 0,4 g.

Meterruta 206/403:

Br lera/tegel, 70,3 g.

Meterruta 207/402:

Br lera/tegel, 208,0 g.

Meterruta 207/403:

Br lera/tegel, 24,2 g; ett fragm. br ben, 0,1 g; en häkta (bild 25), 0,3 g.

Meterruta 208/402:

Br lera/tegel, 206,9 g; kol, 1,0 g.

Meterruta 208/403:

Br lera/tegel, 47,5g; ett järnföremål med antydning till hål, 5,8 g; kol, 0,03 g.

Meterruta 209/402:

Br lera/tegel, 39,5 g; sintrad lera, 5,9 g.

Meterruta 209/403:

Br lera/tegel, 118,7 g; kol, 0,2 g.

14.2.9.3 Rensningsnivå 2

Meterruta 202/402:

Br lera/tegel, 3,4 g; kol, 4,0 g.

Meterruta 202/403:

Br lera tegel, 4,4 g; kol, 0,4 g.

Meterruta 203/402:

Br lera/tegel, 112,8 g; ett fragm. br ben, 0,1 g; kol 3,5 g.

Meterruta 203/403:

Br lera/tegel, 565,8 g; kol, 1,1 g.

Meterruta 204/402:

Br lera/tegel, 214,0 g; kol, 2,2 g.

Meterruta 204/403:

Br lera/tegel, 2 000,0 g; en smidd spik, 3,6 g; kol, 5,0 g.

Meterruta 205/402:

Br lera/tegel, 321,5 g; kol, 0,8 g.

Meterruta 205/403:

Br lera/tegel, 643,3 g; kol, 0,1 g.

Meterruta 206/402:

Br lera/tegel, 318,7 g; ett fragm. br ben, 0,03 g; kol, 1,9 g.

Meterruta 206/403:

Br lera/tegel, 179,6 g; ett fragm. br ben, 0,1 g.

Meterruta 207/402:

Br lera/tegel, 430,4 g; ett fragm. br ben, 1,8 g; kol, 0,2 g.

Meterruta 207/403:

Br lera/tegel, 771,3 g; sju fragm. br ben, 1,3 g.

Meterruta 208/402:

Br lera/tegel, 309,6 g; kol, 0,3 g.

Meterruta 208/403:

Br lera/tegel, 147,5 g; tre fragm. br ben, 1,8 g; två fragm. obr ben, 67,3 g.

Meterruta 209/402:

Br lera/tegel, 111,4 g; kol, 1,3 g.

Meterruta 209/403:

Br lera/tegel, 153,1 g; fyra fragm. br ben, 0,8 g.

14.9.2.4 Rensningsnivå 3

Meterruta 202/402:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 202/403:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 203/402:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 203/403:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 204/402:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 204/403:

Br lera/tegel, 1 461,0 g; ett fragm. obr ben med sex skårer, 36,0 g; en harpun, järn (bild 20), 138 mm lång (koord. 204,05/403,95, höjd 19,71), 19,7 g.

Meterruta 205/402:

Br lera/tegel, 347,6 g; ett bryne, 55,3 g.

Meterruta 205/403:

Br lera/tegel, 4 000,0 g; fyra fragm. br ben, 0,2 g; kol, 1,1 g.

Meterruta 206/402:

Br lera/tegel, 130,4 g.

Meterruta 206/403:

Br lera/tegel, 1 356,5 g; två fragm. br ben, 0,2 g; kol, 0,7 g.

Meterruta 207/402:

Br lera/tegel, 367,4 g.

Meterruta 207/403:

Br lera/tegel, 2 600,0 g; två fragm. br ben, 0,7 g; kol, 0,5 g.

Meterruta 208/402:

Br lera/tegel, 482,2 g; två fragm. br ben, 0,9 g; kol, 0,9 g.

Meterruta 208/403:

Br lera/tegel, 5 200,0 g (en bit tegel, 12,4 cm bred, 6,7 cm tjock); 17 fragm. br ben, 5,2 g; en smidd spik, 6,9 g.

Meterruta 209/402:

Br lera/tegel, 90,7 g; ett fragm. br ben, 2,7 g; kol, 1,0 g.

Meterruta 209/403:

Br lera/tegel, 1 400,0 g; åtta fragm. br ben, 2,1 g; kol, 2,1 g.

14.2.9.5 Rensningsnivå 4

Meterruta 204/403:

Br lera/tegel, 339,4 g.

Meterruta 205/402:

Br lera/tegel, 43,4 g.

Meterruta 205/403:

Br lera/tegel, 4 600,0 g.

Meterruta 206/402:

Br lera/tegel, 45,1 g.

Meterruta 206/403:

Br lera/tegel, 5 400,0 g; 11 fragm. br ben, 1,7 g; två fragm. av en smidd spik, 3,7 g; kol, 2,1 g.

Meterruta 207/402:

Br lera/tegel, 22,2 g.

Meterruta 207/403:

Br lera/tegel, 2 100,0 g; 12 fragm. br ben, 3,4 g.

Meterruta 208/402:

Br lera/tegel, 135,0 g; ett fragm. br ben, 0,1 g.

Meterruta 208/403:

Br lera/tegel, 9 300,0 g; två fragm. br ben, 3,0 g; två fragm. obr ben, 67,3 g; kol, 0,6 g.

Meterruta 209/402:

Br lera/tegel, 154,1 g; en tand, 4,7 g; kol, 1,3 g.

Meterruta 209/403:

Br lera/tegel, 1 126,6 g.

14.9.2.6 Prover

Jordprov 1 i profil på gråbrun lera/mjåla, i husgrund 2 (se fig. 14).

Kolprov 1 (koord. 209,4/403,8; höjd, 19,78), husgrund 2, botten av Rn 4.

Kolprov 2 (koord. 206,75/403,75; höjd, 19,68), husgrund 2, botten av Rn 4.

13.2.9.7 Skörbränd sten i husgrund 2

Skörbränd sten påträffades bara i två rutor, 202/402-403. Totalt endast sju respektive fyra stenar, 1,15 respektive 1,05 kg. Stenarna påträffades i vallen där jord var påförd.

14.3 Utgrävning av meterrutor inom gårdsplatsen

Utgrävningen av meterrutor gjordes för att få ett bättre grepp om avfallet inom gårdsplatsen (bild 7, 16-18). Totalt undersöktes 17 meterrutor utanför husgrunderna (fig. 5). Rutorna sattes dels ut symmetriskt, dels där svart jord med ben påträffats vid kontroll av utslag med metalldetektor. Två rutor sattes också ut, där mörkfärgad jord påträffats med jordsond (fig. 4, område D). I regel angavs färg på jord, djup på lager, gammal markyta och skörbränd sten.

Bränd lera/tegel påträffades i samtliga meterrutor, 2,1-4000 g per ruta (totalt över 24 kg), mest i samband med område A-D. Utgrävningarna visar att avfallsmaterial hamnat över större delen av gårdsytan med en del tydliga områden där mer material deponerats. I avfallet påträffades förutom bränd lera/tegel även stora mängder brända- och obrända ben samt även tänder. Brända ben framkom i 14 meterrutor, sammanlagt över 8000 fragment vägande drygt 1300 g. Obrända ben och tänder fanns i ett 10-tal rutor, totalt drygt 2000 fragment vägande över 3700 g. I detta ingår drygt 400 fragment/hela tänder inklusive käkben. I 12 meterrutor påträffades eldslagningsflinta, ljusgrå-mörkgrå, totalt närmare ett 50-tal bitar. Någon flintbit var kalcinerad. Ett flertal brynen eller delar av brynen påträffades (bild 28) också samt ett 70-tal smidda spikar, främst delar av spikar. Järnbleck påträffades frekvent, totalt drygt 65 bitar, varav 39 i två meterrutor (område A), dessutom framkom två hästkosömmar. Av mera speciell karaktär var en liten bit grönaktig hyttslag, en liten bit blått planglas, ett bronsbeslag med ögla (bild 24) samt en polyedrisk blypärla, alla i område A.

I 13 rutor påträffades skörbränd sten (2 - 48 stenar, 0,1-3,65 kg). En del stenar var kraftigt skörbrända. I de flesta meterrutor påträffades mörk jord med inslag av mask och ibland jord i kulform (område A).

14.3.1 Sammanfattning, utgrävda meterrutor inom gårdsplatsen

Sammantaget kan man konstatera att skräp spritts kring gårdsplanen, med en del områden där större mängder samlats. Antagligen har en del av avfallet kommit från eldstaden när man rensat bort aska. Den relativt stora mängden bränd lera/tegel och även en del skörbränd sten, tyder på att material lossnat från eldstaden. Myntet (se nedan) antyder att bebyggelsen åtminstone funnits i början av 1520-talet. Det blå planglas (ej målat) är märkvärdigt liksom den lilla biten av hyttslag. Planglasets härkomst känns närmast kyrklig medan slaggbiten, om bestämningen är riktig, verkar apart. Någon hytta fanns inte i övre norrland under 1500-talet. Efter utgrävningen återställdes meterrutorna.

14.13.2 Beskrivning av undersökta meterrutor

Meterruta 197/400 Gråsvart jord, ca 0,07-0,1 m tjockt lager. Under kulturlager var en gammal markyta med blekjordsbildning. 20 skörbrända stenar vägande 2,3 kg.

Meterruta 198/400 Gråbrun-sotsvart jord. Lagret var 0,1-0,15 m dj. I botten var en gammal markyta. 14 skörbrända stenar, 2,75 kg.

Meterruta 198/401 Gråsvart jord i SV, ljusare i NÖ. Lagret var ca 0,1 m tj. Totalt fanns 48 skörbrända stenar vägande 3,65 kg.

Meterruta 200/399 Mörk jord med ett 10-tal stenar i botten (möjligen sammanhängande med källare). Lagret var 0,07-0,12 m tj. I lagret var två skörbrända stenar vägande 0,25 kg.

Meterruta 204/394 Gråsvart jord, små kulor. Lagret var 0,1-0,15 m tj med i botten gammal markyta. Nio skörbrända stenar framkom vägande 0,35 kg.

Meterruta 204/395 Gråsvart jord, små kulor. Lagret var 0,13-0,18 m tj med gammal markyta med blekjord i botten. I lagret var 34 skörbrända stenar vägande 2,4 kg.

Meterruta 205/394 Gråsvart jord, små kulor. Lagret var 0,1-0,15 m tj. Fyra skörbrända stenar påträffades vägande 0,35 kg.

Meterruta 205/395 Gråsvart jord, små kulor. Lagret var 0,17-0,2 m tj. I botten var en gammal markyta med blekjord. I lagret påträffades fyra skörbrända stenar vägande 0,15 kg.

Meterruta 205/396 Gråsvart jord, små kulor. Lagret var intill 0,2 m tj med i botten en gammal markyta med blekjord. Ingen skörbränd sten påträffades.

Meterruta 206/395 Gråbrun jord, små kulor. Lagret var 0,15-0,25 m med i botten gammal markyta med blekjord. Två skörbrända stenar påträffades vägande 0,1 kg.

Meterruta 210/399 Gråbrun jord. Lagret var 0,1-0,3 m tj med i botten en stenig gammal markyta med blekjord, rikligt med kol. Inga skörbrända stenar påträffades i lagret.

Meterruta 220/399 Ljus, gråbrun jord. Lagret var 0,08-0,1 m tj. Inga skörbrända stenar påträffades i lagret.

Meterruta 220/401 Gråbrun-gråsvart jord. Lagret var 0,1-0,22 m tj med i botten en gammal markyta med blekjord och kol. I lagret påträffades fyra skörbrända stenar vägande 0,2 kg.

Meterruta 221/401 Gråsvart jord. Lagret var 0,08-0,19 m tj. I lagret påträffades två skörbrända stenar vägande 0,15 kg.

Meterruta 222/385 Gråbrun-svart jord. Lagret var 0,1-0,2 m tj. I lagret var 15 skörbrända stenar vägande 0,75 kg. Material var lagt i naturlig grop.

Meterruta 222/386 Gråsvart jord. Lagret mellan stenar var 0,12-0,2 m dj. I lagret påträffades tre skörbrända stenar vägande 0,3 kg.

Meterruta 225/399 Blekjordsbildning i rutan, endast nedgrävd 0,03-0,05 m. Inga skörbrända stenar, endast några bitar br lera/tegel.

14.3.3 Fynd, meterrutor

Meterruta 197/400:

Br lera/tegel: 283,2 g; 75 fragm. br ben, 8,2 g; sexton fragm. obr ben, 20,5 g; en smidd spik (kropp), 1,2 g; en bit gråsvart flinta, 1,9 g.

Meterruta 198/400:

Br lera/tegel, 308,8 g; 670 fragm. br ben, 114,5 g; sex fragm. obr ben, 5,3 g; fyra smidda spikar, 16,3 g; en del av en smidd spik (?), 1,3 g; ett omvikt järnbleck, 1,2 g; tre gråsvarta och ett ljusgrått flintavslag, 1,9 g; ett kvartsavslag, 0,8 g; kol, 2,7 g; ett bryne i två delar (bild 28), rödaktig sandsten, 99,9 g.

Meterruta 198/401:

Br lera/tegel, 1 392,3 g; 638 fragm. br ben, 86,1 g; sex fragm. obr ben, 16,9 g; 14 tänder, 37,7 g; en hästkosöm, 6,1 g; en smidd spik, 5,1 g; två smidda spikar (kropp), 3,1 g; kol, 4,9 g.

Meterruta 400/399:

I rutan påträffades en del bränd lera/tegel, några brända ben samt en bit flinta. Fynden kunde ej lokaliseras vid fyndgenomgången.

Meterruta 204/394:

Br lera/tegel, 2 300,0 g; 1178 fragm. br ben, 238,3 g; 313 fragm. obr ben, 428,8 g; 93 tänder samt ett käkben med tänder, 304,9 g; sju järnbleck, 3,0 g; två smidda spikar, 11,9 g; en hästkosöm, del av, 5,6 g; två nitar (?), 5,2 g; fyra järnspikar (kropp), 7,8 g; ett bronsbleck, 0,7 g; en synål (bild 27), 0,6 g; en gråsvart bit flinta, med cortex, 4,2 g; tre ljusgrå flintavslag, kalcinerade, 1,3 g; kol, 1,4 g; två delar av brynen ett rödaktigt (röd sandsten) och ett svart bryne, 24,7 g.

Meterruta 204/395:

Br lera/tegel, 2 954,7 g; 1772 fragm. br ben, 301,4 g; ett fragm. br fiskben, 0,03 g; 379 fragm. obr ben, 449,9 g; ett fragm. obr ben med hål, 3,1 g; 104 tänder samt tre käkben, 378,0 g; fem smidda spikar, (delar av kroppar), 4,7 g; fyra smidda spikar (skallar), 11,1 g; två bronsbitar (klumpar), 2,1 g; ett bronsbleck, 0,9 g; 25 järnbleck, 8,1 g; en polyedrisk blyvikt/pärkla, 3,9 g; två mörkgrå flintbitar, 14,0 g; 14 kalcinerade eller ljusgrå-grå flintbitar, 3,2 g; ett avslag av kvarts, 1 g; kol, 9,3 g; sintrad lera, 26,7 g.

Meterruta 205/394:

Br lera/tegel, 1 327,3 g; 584 fragm. br ben, 105,4 g; 404 fragm. obr ben, 387,7 g; 92 tänder, 312,5 g; ett järnfragm., 3,2 g; en nit, 4,5 g; nio smidda spikar, delar av, 30,8 g; fem järnbleck, 3,0 g; tre järnfragm., 5,8 g; ett litet gångjärnsbeslag av brons med ögla (bild 24), brons, 0,8 g; tre bitar mörkgrå flinta, 5,0 g; kol, 7,4 g; en bit blått planglas, 0,4 g.

Meterruta 205/395:

Br lera/tegel, 2 900,0 g; 1425 fragm. br ben, 192,1 g; 462 fragm. obr ben, 725,1 g; fyra fragm. obr ben med huggspår, 88,2 g; ett fragm. obr ben med borrar hål (bild 26), 6,3 g; 45 tänder samt fyra käkben med tänder, 202,2 g; två smidda spikar, delar av, 6,0 g; en hästkosöm, 3,2 g; 14 järnbleck, 8,7 g; fyra smidda spikar (kropp), 5,6 g; fyra flintbitar, grå-mörkgrå, 1,6 g; kol, 11,7 g; liten bit hyttslag (?), grönaktig ton, 0,2 g; ett bryne, rödaktig sandsten, 86,5 g.

Meterruta 205/396:

Br lera/tegel, 917,2 g; 698 fragm. br ben, 85,5 g; 24 fragm. obr ben, 100,4 g; 18 tänder, 30,9 g; sex smidda spikar, delar av, 20,5 g; två järnbleck, 0,3 g; tre kalcinerade flintavslag, 1,8 g; kol, 9,7 g; sintrad lera, 20,1 g.

Meterruta 206/395:

Br lera/tegel, 2 800,0 g; 267 fragm. br ben, 43,0 g; 28 fragm. obr ben, 65,4 g; 15 tänder, 74,4 g; åtta järnbleck, 5,3 g; sex smidda spikar, främst delar av, 20,7 g; tio smidda spikar, främst delar av kropp, 10,4 g; en bit ljusgrå flinta, 5,6 g; sex mörkgrå flintbitar varav två med cortex, 4,0 g; kol, 10,1 g; ett bryne, 19,9 g; sintrad lera, 3,5 g.

Meterruta 210/399:

Br lera/tegel, 26,0 g; två tjockare järnbleck, 25,0 g; tre smidda spikar, delar av, 15,8 g; kol (0,1-0,15 m djup), 14,8 g; ett bryne i tre delar, 106,8 g.

Meterruta 220/399:

Br lera/tegel, 141,5 g; 38 fragm. br ben, 5,5 g; en tand, 7,1 g; en smidd spik (skalle), 2,7 g; en bit kalcinerad flinta, 0,1 g.

Meterruta 220/401:

Br lera/tegel, 4 000 g; 234 fragm. br ben, 32,6 g; 21 fragm. obr ben, 77,4 g; 10 tänder, 20,9 g; ett järnbleck med dekor, 0,5 g; en spik (?), 1,8 g; ett järnbleck, 0,6 g; kol, 1,4 g.

Meterruta 221/401

Br lera/tegel, 593,1 g; 136 fragm. br ben, 32,1 g; 37 fragm. obr ben, 62,1 g; sex tänder, 10,4 g; ett omvikt järnbleck, 0,9 g; en bit mörkgrå delvis kalcinerad flinta, 3,8 g; kol, 1,7 g.

Meterruta 222/385:

Br lera/tegel, 3 700,0 g; 201 fragm. br ben, 36,1 g; en smidd spik, 4,2 g; ett platt järnfragm., 7,6 g; ett grått och ett kalcinerat flintavslag, 0,7 g; kol, 8,9 g.

Meterruta 222/386:

Br lera/tegel, 1 302,7 g (en bit tegel, 7,9 cm tjock); 96 fragm. br ben, 20,7 g; två smidda spikar, delar av, 8,7 g; två bitar grå flinta, 4,8 g; kol, 30,2 g.

Meterruta 225/399:

Br lera/tegel, 2,1 g.

14.3.4 Prover

Makroprov A, meterruta 205/394.

Makroprov B, meterruta 198/401.

Makroprov C, meterruta 205/396.

Makroprov D, meterruta 204/396.

Makroprov E, meterruta 205/396.

14.4 Kontroll av metalldetektorutslag inom gårdsplatsen

Området i anslutning till anläggningarna (fig. 5) avsöktes med metalldetektor. Samtliga utslag kontrollerades. Sammantaget kan man konstatera att metalldetektorn gav relativt få utslag i samband med husgrunderna. Dock kan det konstateras att betydligt fler metallföremål framkom när meterrutorna utgrävdes. Som framgår av fyndlistan påträffades även bränd lera/tegel, brända ben, obrända ben. I de fall metalldetektorpunkten ligger i en utgrävd meterruta har alla fynd senare tillvaratagits.

14.4.1 Beskrivning av fynd

F 1 En del av skära?, järn, koord. 210,9/399,0.

F 2 En bit tegel; br ben; två smidda järnspikar; två järnbleck, koord. 206,2/395,7.

F 3 En bit tegel; två br ben; en obr tand; tre smidda järnspikar; ett järnfragm. samt två andra järnfragm., koord. 198,7/400,5.

F 4 Tegel; två smidda järnspikar, koord. 199,3/400,9.

F 5 Tegel; Ett mynt; två smidda järnspikar, koord. 198,9/401,3 (hela meterrutan utgrävd senare, se tillvaratagna fynd nedan).

F 6 Tegel, koord. 197,7/401,8.

F 7 Tegel; järntråd, koord. 211,8/405,3.

F 8 Tegel/br lera; br ben; tänder; fyra smidda spikar; ett järnbleck; två järnfragm., koord. 204,2/392,9.

F 9 Tegel/br lera; br ben; kol; en trådspik och ett järnfragm., koord. 207,4/398,2.

F 10 Tegel/br lera; en bit järntråd, koord. 216,5/391,4.

F 11 Smidd järnspik, koord. 216,9/396,4.

F 12 Två trådspikar, koord. 212,8/399,6.

F 13 Smidd järnspik, koord. 211,3/401,2.

F 14 Järntråd, koord. 200,7/403,7.

14.4.2 Metalldetektorfynd, tillvaratagna

F 1 En del av skära? (bild 22), järn, koord. 210,9/399,0.

F 2:1 Br lera/tegel, 99,4 g; F 2:2 sex fragm. br ben, 1,0 g, koord. 206,5/395,7.

F 3:1 Br lera/tegel, 10,1 g; F 3:2 43 fragm. br ben, 7,9 g; F 3:3 en tand, 0,9 g, koord. 198,7/400,5.

F 4 Br lera/tegel, 8,1 g, koord. 199,3/400,9.

F 5:1 Br lera/tegel, 0,5 g; F 5:2 ett mynt (bild 23), klipping, troligen 1521-1523, ärgat, 1,5 g, koord. 199,9/401,3.

F 6 Br lera/tegel, 57,0 g, koord. 197,7/401,8.

F 7 Br lera/tegel, 12,3 g, koord. 208,8/405,3.

F 8:1 Fem fragm. br ben, 0,6 g; F 8:2 br lera/tegel, 30,3 g; F 8:3 två tänder, 7,2 g, koord. 204,2/392,9.

F 9:1 Två fragm. br ben, 0,7 g, F 9:2 br lera/tegel, 14,3 g; F 9:3 kol, 1,0 g, koord. 207,4/398,2.

F 9 En del av en skära?, 30,4 g, koord. 210,9/399,0.

F 10 Br lera/tegel, 26,2 g, koord. 216,5/391,4.

Sammanfattningsvis påträffades ett mindre antal utslag främst i anslutning till husgrund 2. I regel påträffades järnspikar eller järnfragment. Några trådspikar visar på att de tappats under 1900-talet.

14.5 Ritningslista

Ritning nr	Fornlämning	Anl. och typ	Typ av ritning	Skala original	Skala i rapport	Antal i rapport (antal original)
4	Raä 621, Lövänger sn	Gårdsplats	Kartering	1:40	1:200	1 (4)
5	Raä 621, Lövänger sn	Gårdsplats med undersökta ytor	Kartering	1:100, 1:40	1:200	1 (4+3)
6	Raä 621, Lövänger sn	Gårdsplats, metalldetektorutslag	Kartering	1:100	1:200	1 (1)
7	Raä 621, Rn 1	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
8	Raä 621, Rn 2	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
9	Raä 621, Rn 3	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
10	Raä 621, husgrund 2, avvägningsplan, för utgrävning	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
11	Raä 621, husgrund 2, avvägningsplan, Rn 1	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
12	Raä 621, husgrund 2, avvägningsplan, Rn 2	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
13	Raä 621, husgrund 2, avvägningsplan, Rn 3	Schakt, husgrund 2	Plan	1:20	1:40	1 (1)
14	Raä 621, husgrund 2, profil	Profil, del 1, husgrund 2	Profil	1:10	1:20	1 (1)
15	Raä 621, husgrund 2, profil	Profil, del 2, husgrund 2	Profil	1:10	1:20	1 (1)
16	Raä 621, Lövänger sn	Gårdsplats, kulturfärgad jord	Kartering	1:100	Ej redovisad	(1)

14.6 Bildförteckning

I fotolista anges Silvermuseets accessionsnummer.

2014:190-192 Husgrund 2, schakt, avvägning, fr SÖ. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

2014:193-196 Dito, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.

2014:197 Dito, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.

2014:198 Raä 621, Lövänger sn, fynd nr 2:3 med metalldetektor, smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.

- 2014:199 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 2:4 med metalldetektor, smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:200 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 2:3-4, smidda spikar, Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 2:3 med metalldetektor, smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:201 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 2:1-2 med metalldetektor, två järnbleck. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:202 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 13 med metalldetektor, smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:203 Husgrund 2, schakt, avtorvning, fr SSÖ. På bild är Pontus Johansson och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:204 Dito, fr S.
- 2014:205-206 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 1 med metalldetektor, del av skära. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:207-2011 Getingbo och flyttning av getingbo.
- 2014:212-215 Husgrund 2, schakt, avtorvat, fr olika håll. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:216 Husgrund 2, schakt, utgrävning av Rn 1, fr SÖ. På bild är Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:217 Dito, fr SÖ. På bild är M. Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:218 Husgrund 2, schakt, vid spismursröse,, utgrävning av Rn 1, fr S. På bild är Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:219 Dito, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:220-221 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 3 med metalldetektor, smidda järnspikar och ett järnfragm. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:222 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 3 med metalldetektor, järntråd. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:223-224 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 8 med metalldetektor, smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:225-229 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 5:1 med metalldetektor, mynt. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:230-231 Husgrund 2, schakt, Rn 1, fr SÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:232 Husgrund 2, schakt, Rn 1, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:233 Husgrund 2, schakt, Rn 1, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:234 Husgrund 2, schakt, Rn 1, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:235 Raä 621, Lövånger sn, utgrävning av meterruta 200/499. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:236 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 5:3 med metalldetektor, en smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:237 Raä 621, Lövånger sn, fynd nr 11 med metalldetektor, järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:238-239 Raä 621, Lövånger sn, fynd 8 med metalldetektor, järnspikar. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:240 Raä 621, Lövånger sn, fynd 8 med metalldetektor, rektangulärt järnbleck. Foto av M. Fjällström, 2014.

- 2014:241 Husgrund 2, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr SÖ. På bild är Petter Sandström.
Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:242 Dito, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:243 Dito, NV delen vid spismursröse, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:308-313 Husgrund 2, schakt, Rn 2, fr SÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:314-315 Husgrund 2, schakt, SÖ delen, Rn 2, fr SÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:316-317 Husgrund 2, schakt, mellersta delen, Rn 2, fr SV. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:318-319 Husgrund 2, schakt, del vid spismursröse, Rn 2, fr SV. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:320-321 Husgrund 2, schakt, NV delen, Rn 2, fr SV. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:322-325 Husgrund 2, schakt, Rn 2, fr NV. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:326-327 Husgrund 2, schakt, SÖ delen, Rn 2, fr NÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:328-329 Husgrund 2, schakt, mellersta delen, Rn 2, fr NÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:330 Husgrund 2, schakt, NV delen, Rn 2, fr NÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:331 Husgrund 2, schakt, Rn 2, fr SÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:332 Husgrund 2, schakt, SÖ-delen, Rn 2, fr NÖ. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:333-347 Husgrund 2, schakt, utgrävning av Rn 3, fr S. På bild är Markus Fjällström, Petter Sandström och Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:348 Husgrund 2, schakt, NV delen, Rn 3, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:349-350 Husgrund 2, schakt, Rn 3, fr SÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:351-352 Husgrund 2, schakt, Rn 3, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:353-354 Husgrund 2, schakt, mellersta delen, Rn 3, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:355-364 Husgrund 2, profil NV-SÖ, torr jord, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:365-370 Raä 508, arbets- och naturbilder. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:372-380 Husgrund 2, profil NV-SÖ, blöt jord, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:381 Raä 621, meterrutor SV om husgrunden, avfallsdumpar, i mitten av rutorna syns gropar efter provtagning för makro. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:382-383 Raä 621, källare nr 1, från ingång i SV, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:384 Raä 621, källare nr 1, inre rum, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:385-387 Raä 621, meterrutor SV om husgrunden, avfallsdumpar, fr N. På bild är Pontus Johansson och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:388 Raä 621, meterruta 220/401, utgrävning, fr NÖ. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:389-390 Raä 621, meterruta 217/390-391, stenar i botten under avfall, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:391-392 Raä 621, meterruta 217/390-391, stenar i botten under avfall, fr SÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:393 Raä 621, nedmontering av sållställning.
- 2014:394-395 Raä 621, gruppbild vid spismursröse. Fr vänster: Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

14.7 Bilder

Bild 1 Avvägning av schakt, husgrund 2, före avtorvning, fr S. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 2 Avtorvning av schakt, husgrund 2, fr SÖ. På bild är Petter Sandström och Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 3 Husgrund, schakt, avtorvat, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 4 Husgrund 2, schakt, nedgrävning av Rn 1, fr NV. På bild är Markus Fjällström och Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 5 Husgrund 2, schakt, Rn 1, fr SÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 6 Husgrund 2, schakt, Rn 1, grop i mitten av schakt, fr S. Foto av L. Liedgren, 2013.

Bild 7 Meterruta 199/399 under utgrävning. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 8 Husgrund 2, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr SÖ. På bild är Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 9 Husgrund 2, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr NV. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 10 Husgrund 2, schakt, Rn 2, fr SÖ. Foto av M. Fjällström, 2014

Bild 11 Husgrund 2, schakt, mittparti, Rn 2, fr SV. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 12 Husgrund 2, Rn 2, fr NV. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 13 Husgrund 2, schakt, nedgrävning av Rn 3, fr S. På bild är från vänster: Petter Sandström, Pontus Johansson och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 14 Husgrund 2, schakt, profil, NV delen, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 15 Husgrund 2, schakt, profil, SÖ delen, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 16 Meterrutor, område A under utgrävning, fr N. På bild är Pontus Johansson och Petter Sandström.

Bild 17 Meterruta 220/401, område C under utgrävning, fr NÖ. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 18 Stenar i botten av grop, område D, fr SV. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 19 Husgrund 2, schakt, återställt. På bild fr vänster är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 20 Liten harpun, påträffad i husgrund 2, meterruta 204/403, Rn 3. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 21 Husgrund 2, schakt, fynd av fingerring, meterruta 205/402, Rn 1. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 22 Del av skära, påträffad med metaldetektor i meterruta 210/399. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 23 Mynt i form av en klipping, 1521-1523, påträffad med metall-detektor i meterruta 198/401. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 24 Litet gångjärn av brons med ögla, påträffad i meterruta 205/394, område A. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 25 Fynd av häkta av brons, påträffad i husgrund 2, meterruta 207/403, Rn 1. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 26 Rörben med borrarat hål, påträffat i meterruta 204/395, område A. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 27 Synål, påträffad i meterruta 204/394, område A. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 28 Fynd av bryne, meterruta 198/400, område A. Foto av M. Fjällström, 2014.

Teckenförklaring

	Torvyta		Kraftigt skörbränd sten
	Transkriberad torvyta eller osäker torvyta		Fördjupning
	Vegetationsskikt med humus		Förhöjning
	Rot eller stubbe		Röjningsröse
	Svagt färgad jord		Sankmark
	Kraftigt färgad		Näver
	Kraftig kol-och eller sotfärgning		Fyndplats/provpunkt
	Kolbitar och sot		Förhöjning/sluttning
	Trä med fiberriktning		Blekjordsbildning
	Osäker/diffus begränsning		B-horisont (anrikningsskikt)
	Gräns för utgrävning/ osäker gräns		C-horisont (opåverkad jord)
	Tegel		

Raä 621, Lövånger sn, husgrunder, källare och spismursröse

Kartering av L. Liedgren, 2014

Fig. 4

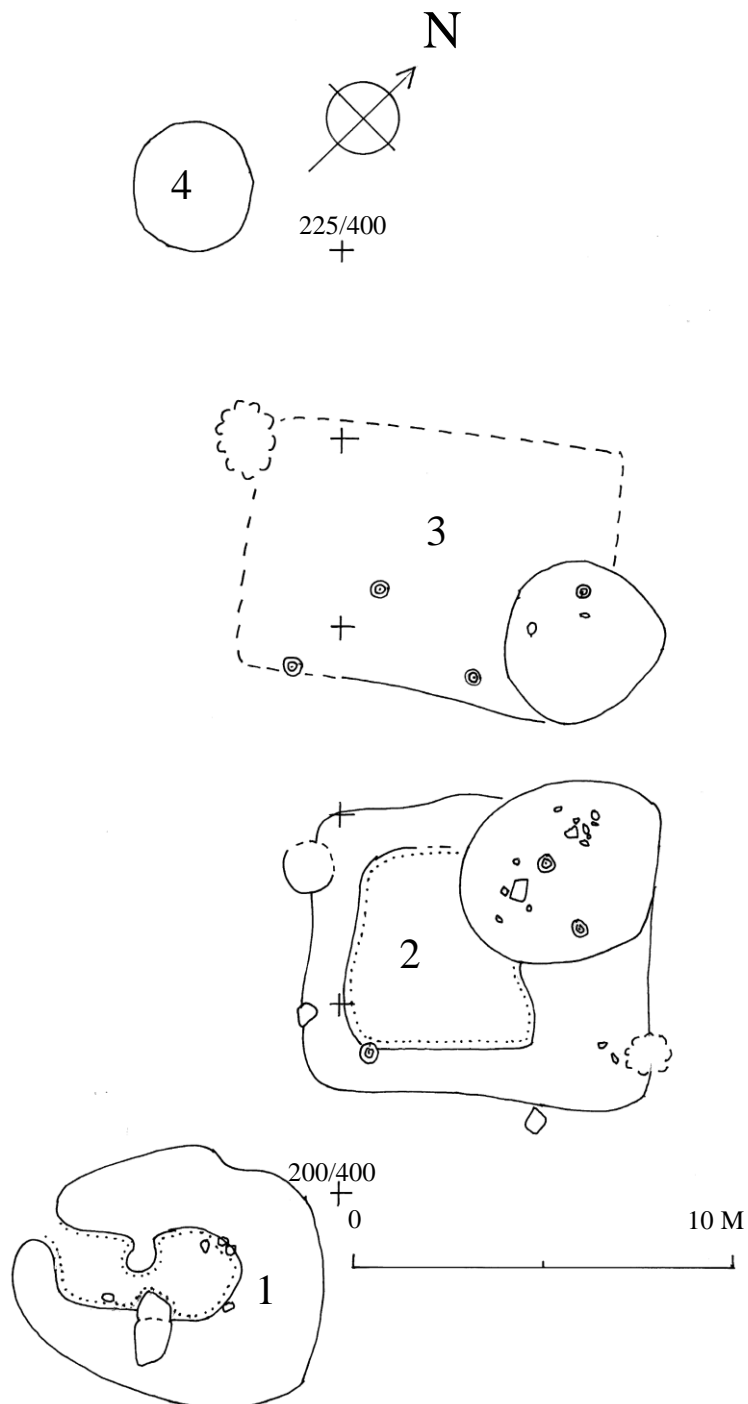
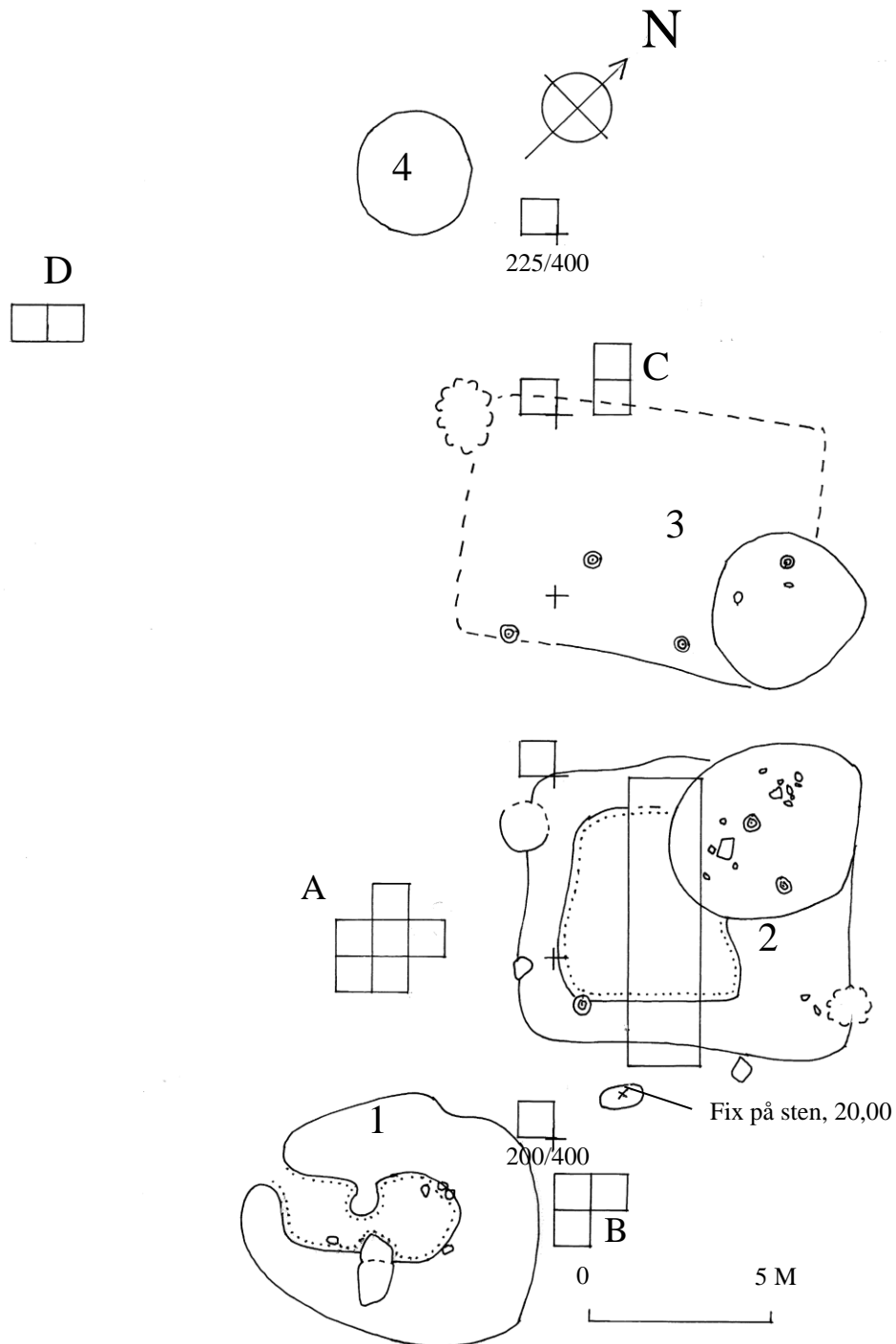

Fig. 4 Raä 621, Lövånger sn, kartering 2014: nr 1 källare; nr 2 husgrund; nr 3 husgrund; nr 4 spismursröse. Röjningsrösen inom gårdstomten ej redovisade. Skala 1:200.

Raä 621, Böle, Lövånger sn, undersökta ytor
Kartering av L. Liedgren, 2014

Fig. 5

Koordinater i rikets nät: 200/400 = X 7152541,07 Y 806414,30 ± 0,11 m; 225/400 = 7152559,73 Y 806397,66 ± 0,01 m; höjdfix 200= 18,63 ± 0,019 m.

Raä 621, Böle, Lövånger sn,
metalldetektorfynd
Kartering av M. Fjellström, 2014

Fig. 6

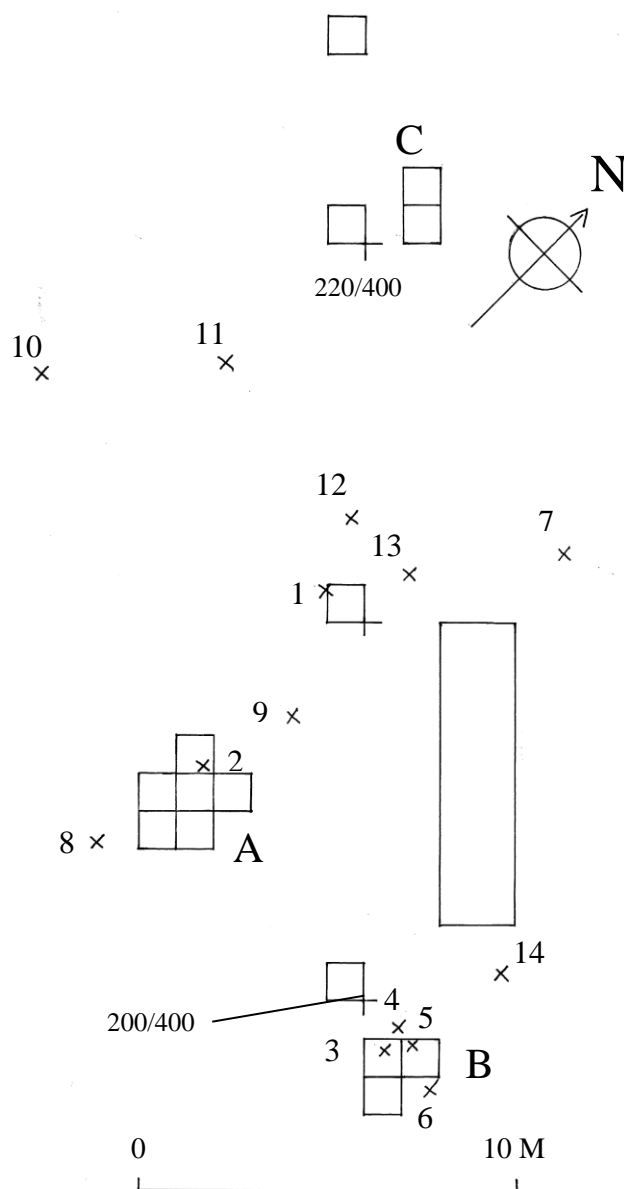

Fig. 7

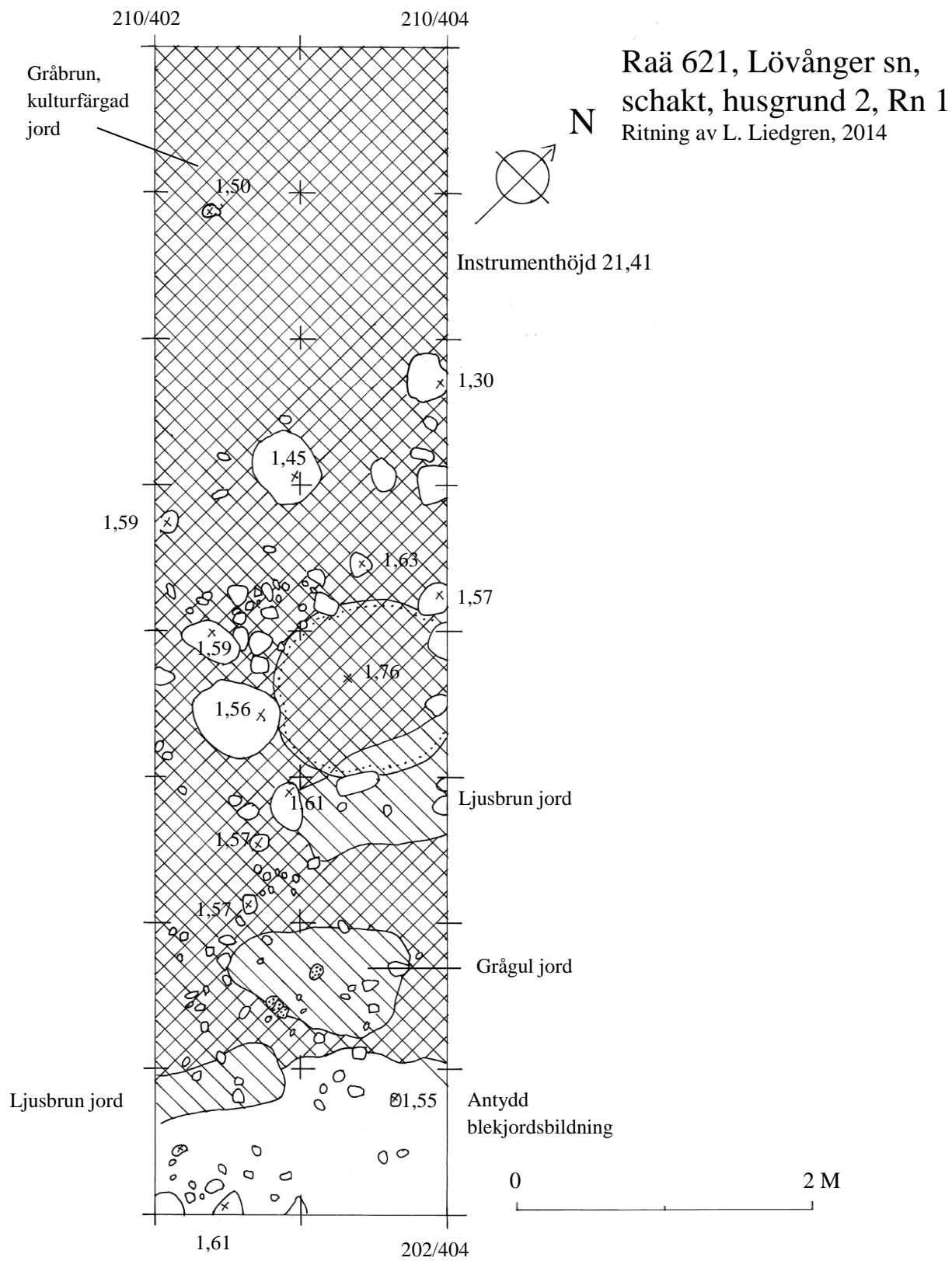

Fig. 8

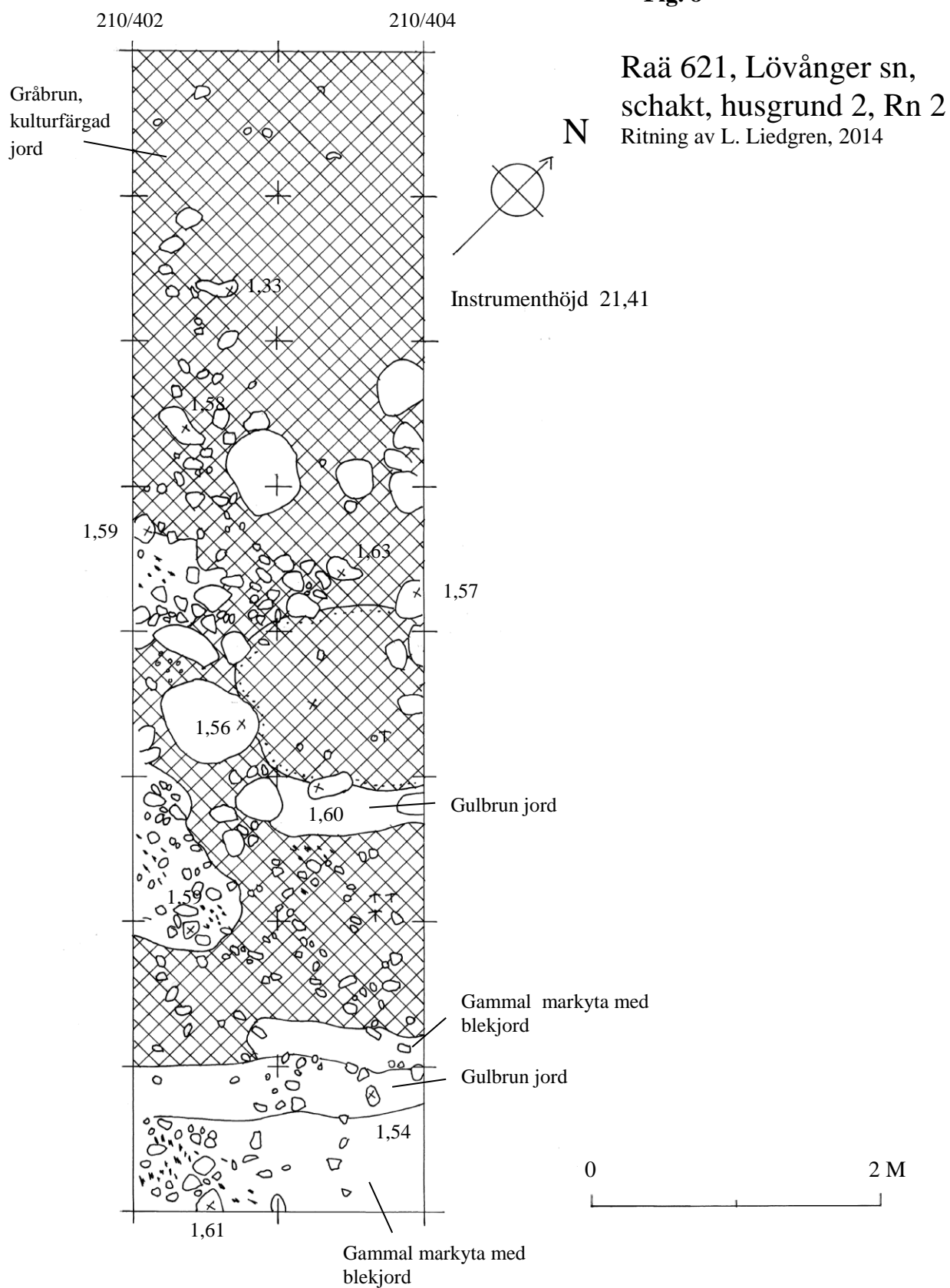

Fig. 9

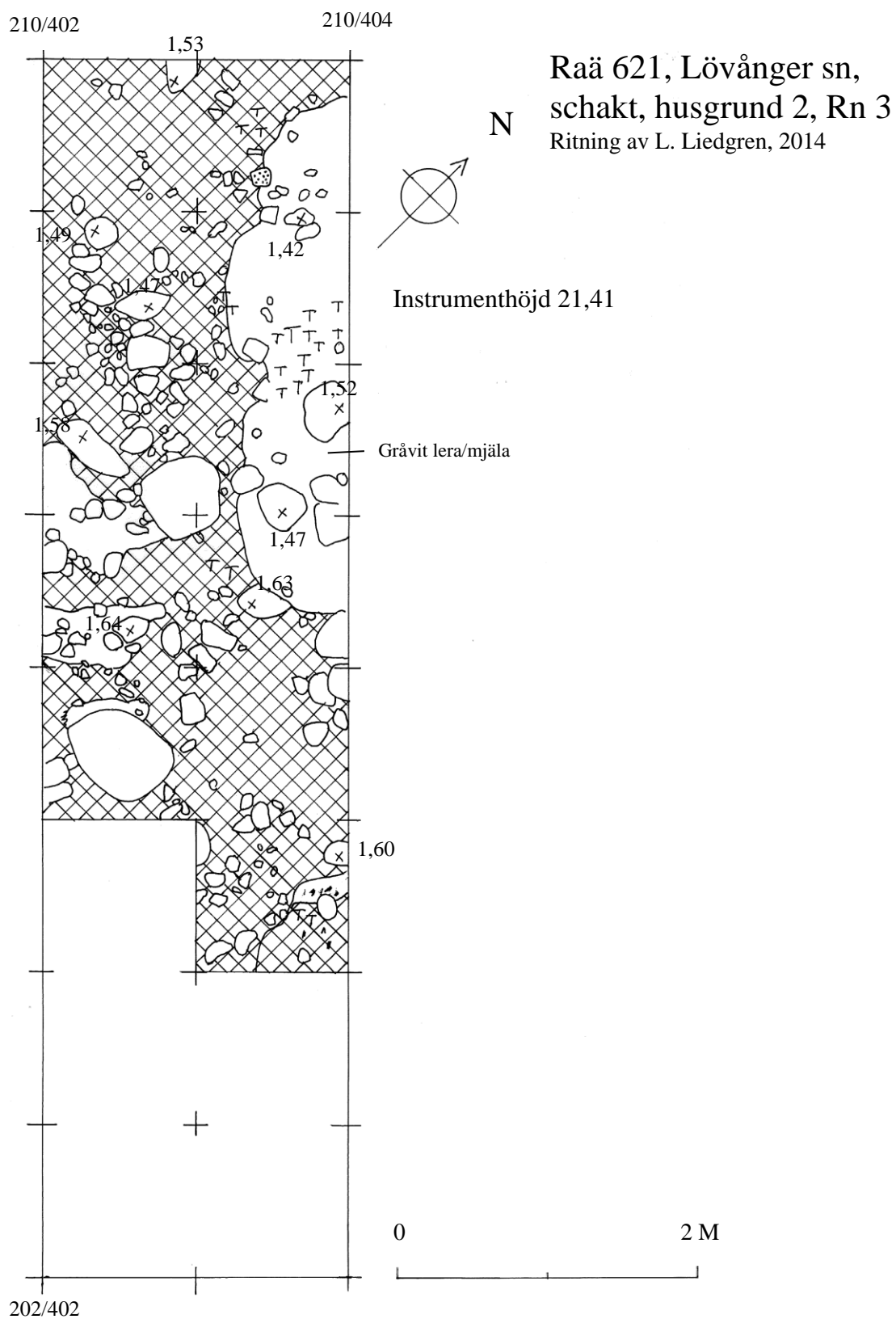

Fig. 10

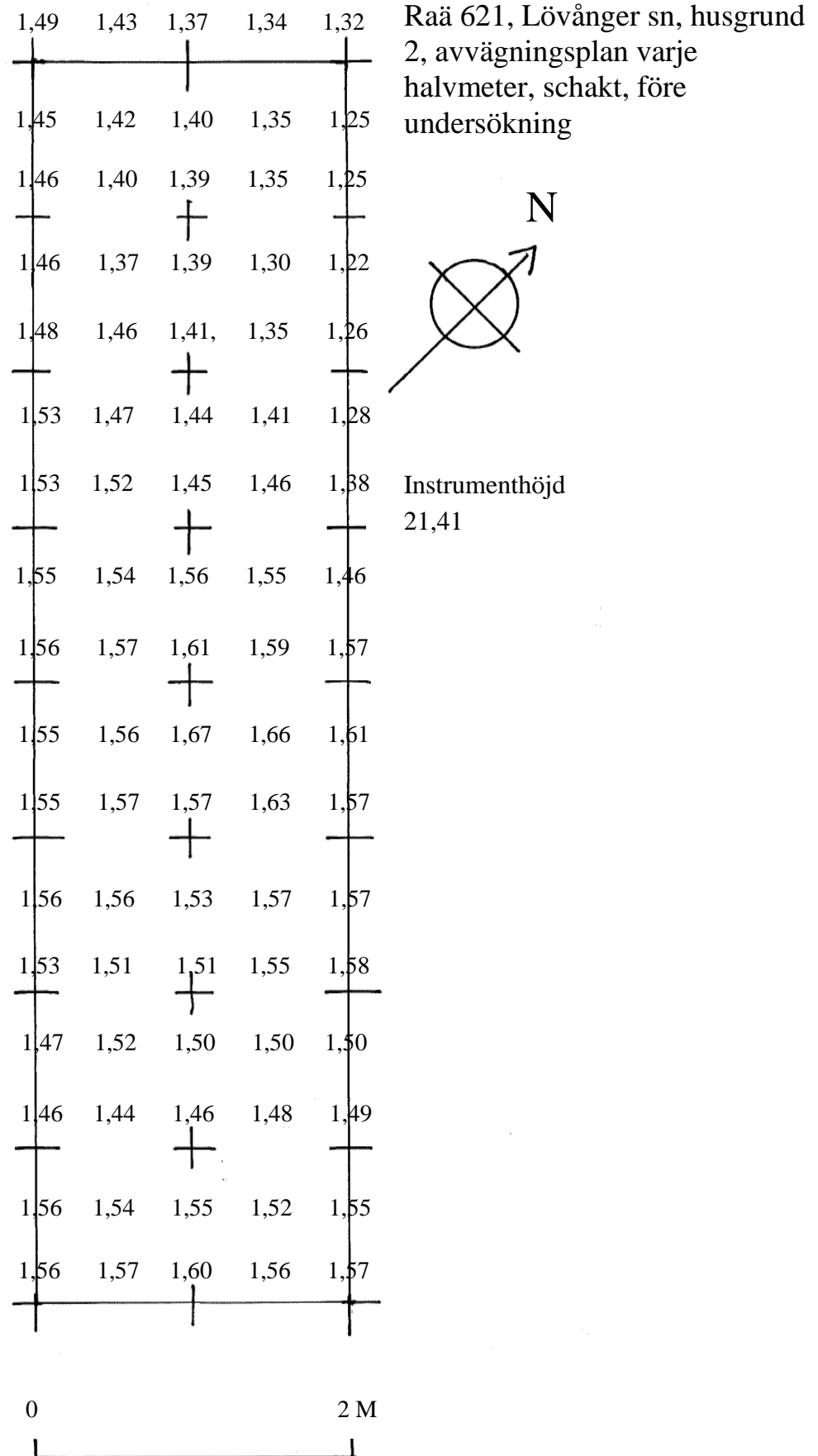

Fig. 11

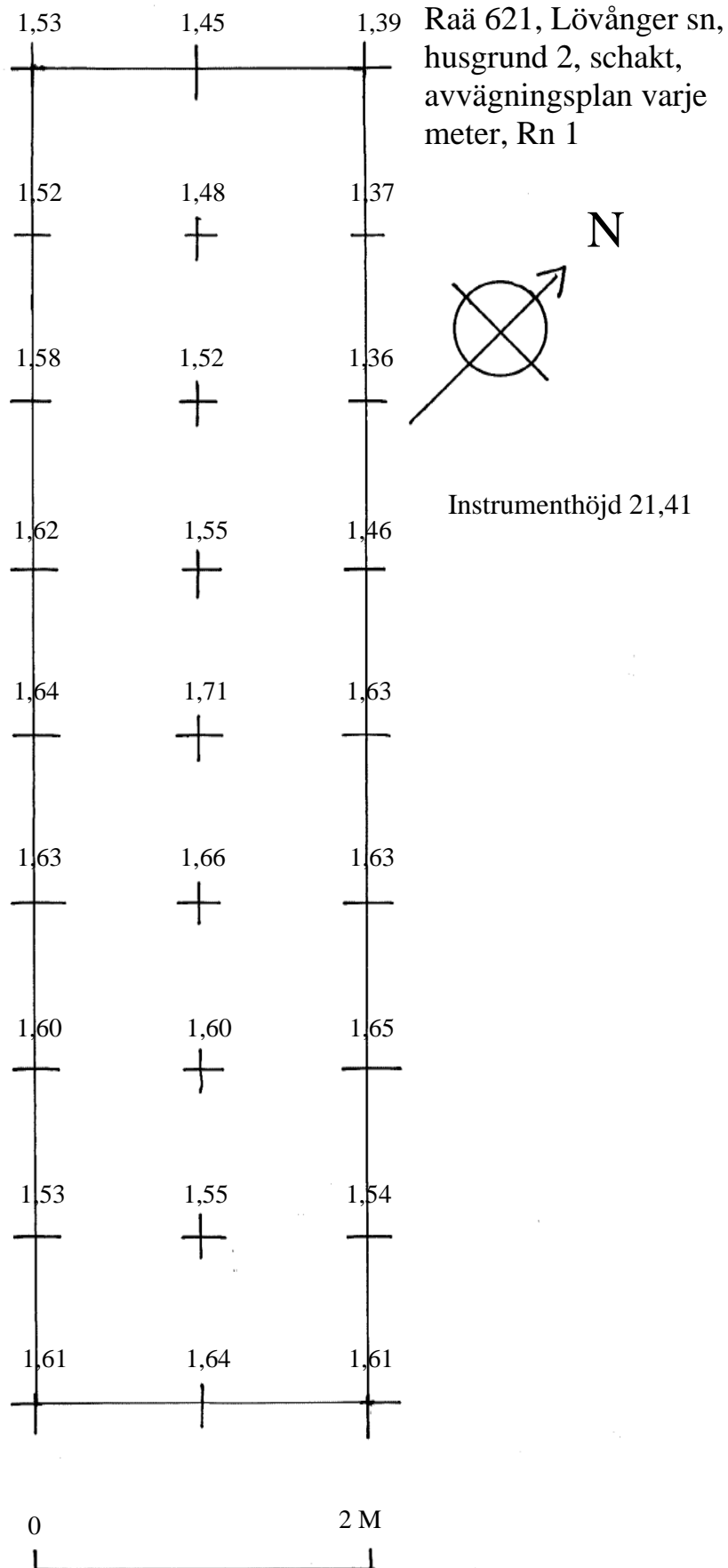

Fig. 12

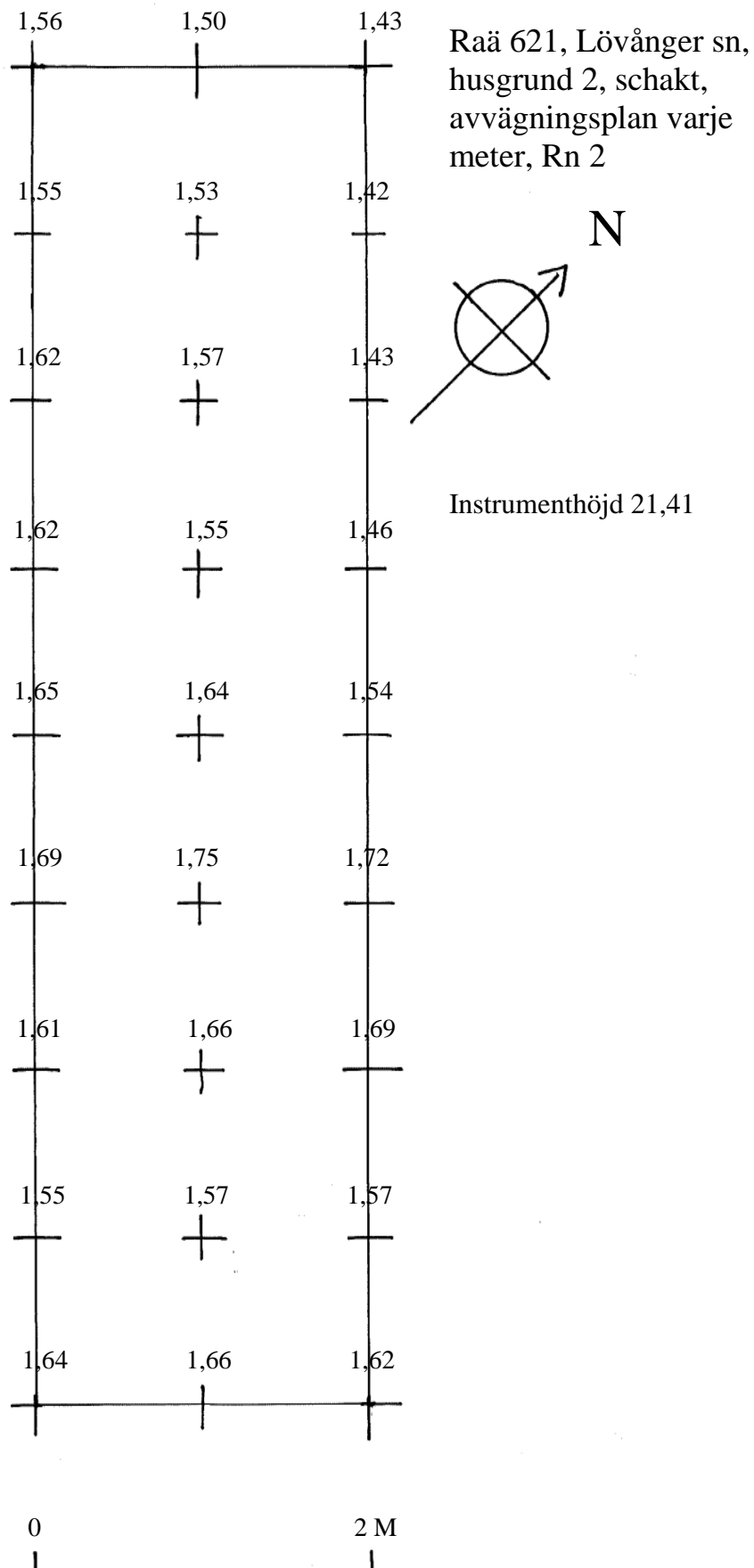
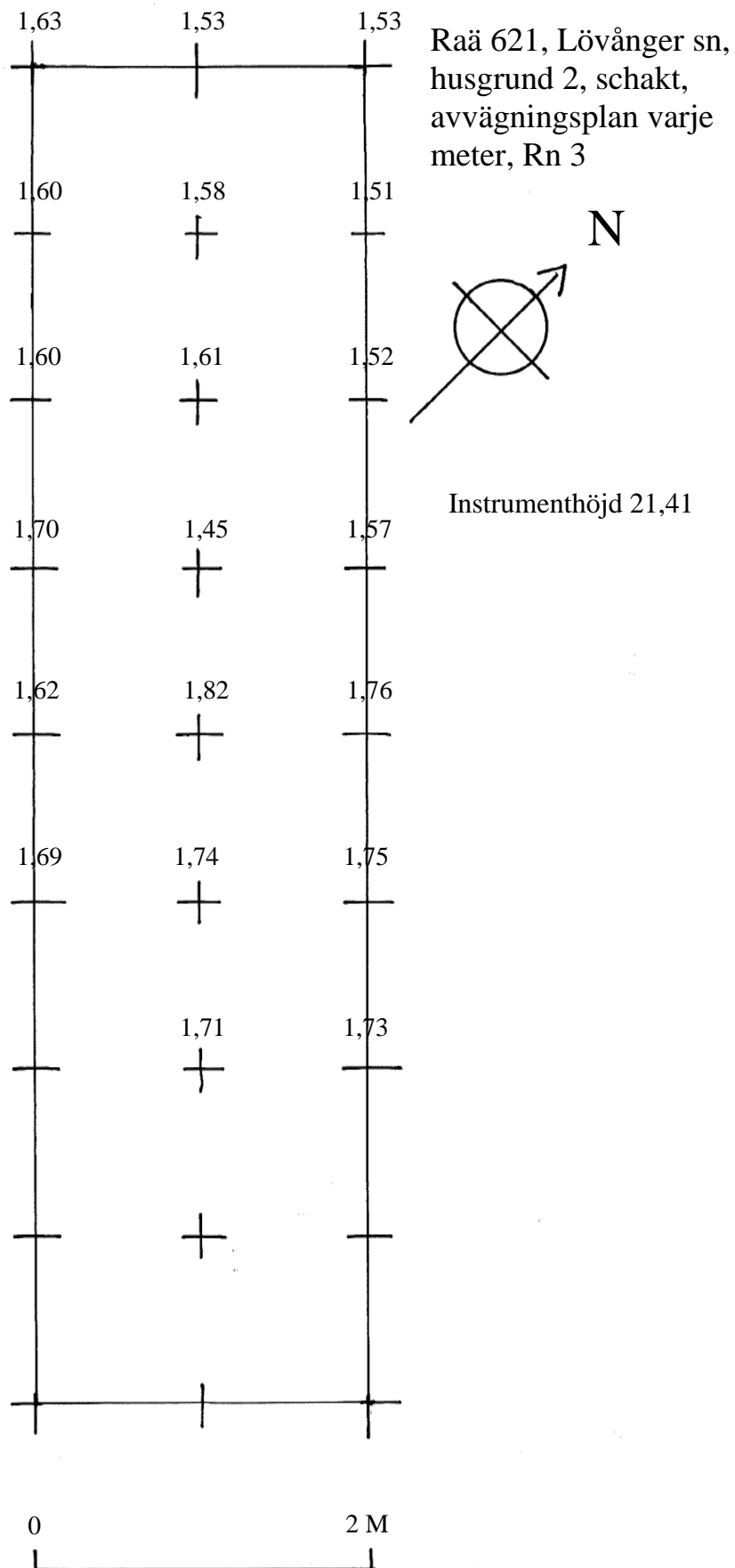

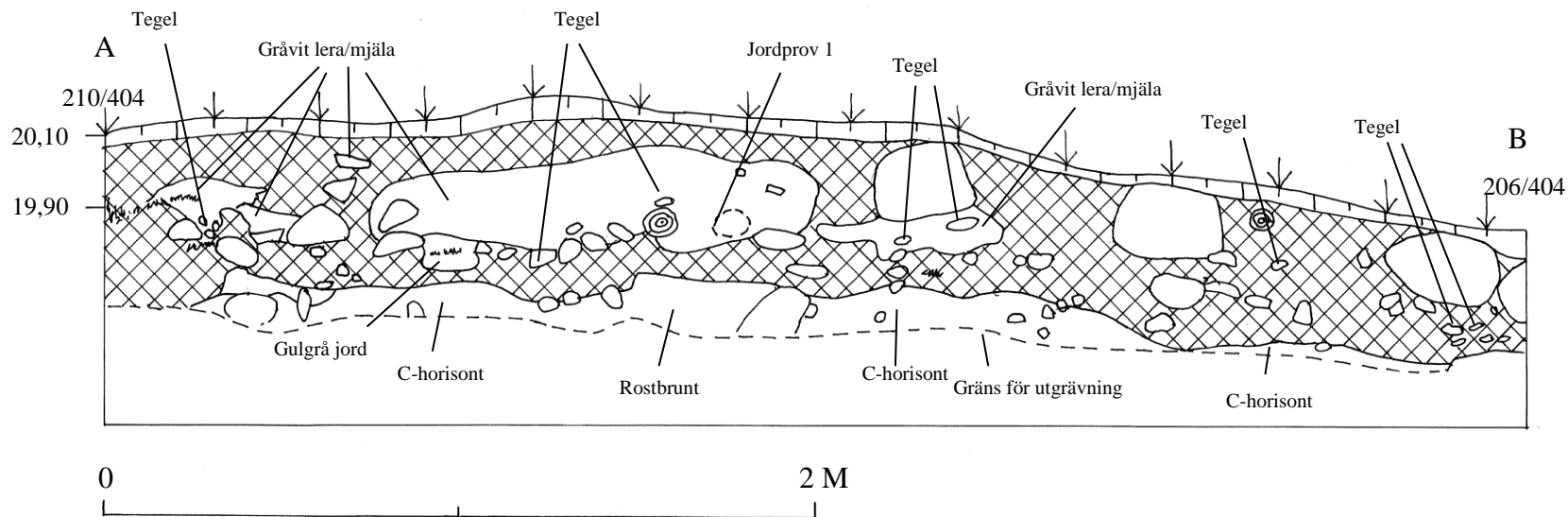

Fig. 13

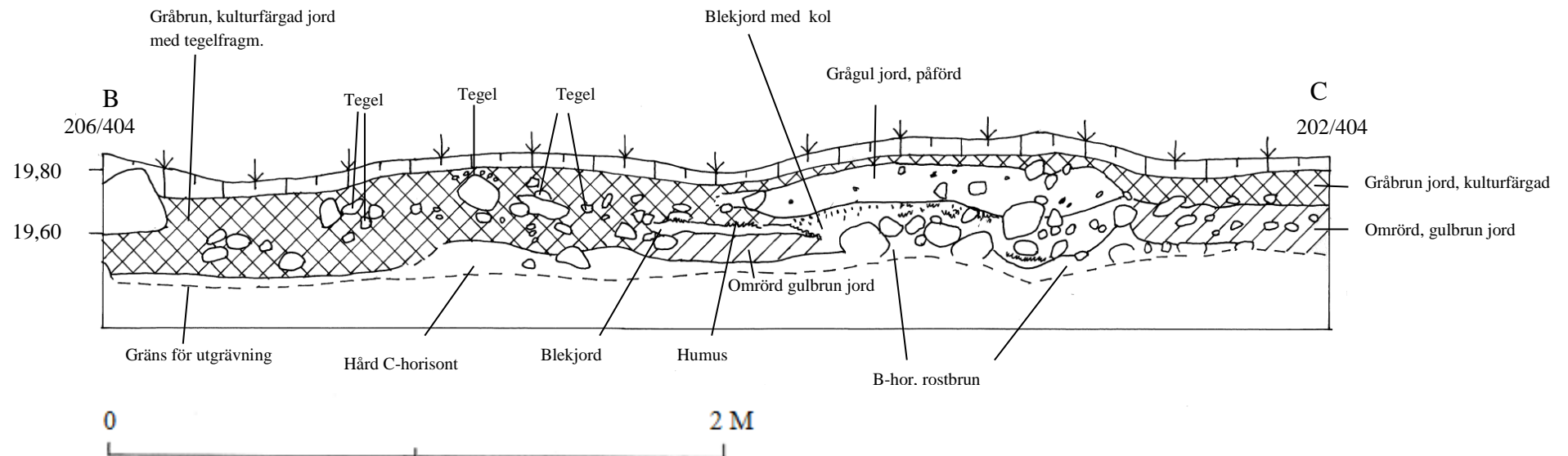
Raä 621, Lövånger sn, husgrund 2, profil
NV-SÖ, fr SV
Ritning av L. Liedgren, 2014

Fig. 14

Raä 621, Lövånger sn, husgrund 2, profil
 NV-SÖ, fr SV
 Ritning av L. Liedgren, 2014

Fig. 15

1. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, 1988.
2. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, Lappland, 1989-1991.
3. Arkeologiska inventeringar och undersökningar av förhistoriska fyndlokaler och boplatser vid Hornavan och Kakel, Arjeplog socken, Lappland 1983.
4. Rapport över arkeologisk förundersökning av gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 471, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
5. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubbliaure, Stora Mattaure samt Padjé-Måskejaure, Arjeplog socken, Lappland.
6. Arkeologisk undersökning av två härdar vid Margatjärnen, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
7. Rapport över slutundersökning inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä nr 471, Arvidsjaur socken, Norrbottens län, Lappland, 1993.
8. Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland, 1994.
9. Arkeologisk utredning vid Pajeb Muitunisjaure, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
10. Rapport över kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
11. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1995. Arkeologisk delundersökning av Raä 393:1, stensättning med rödockra, Raä 393:2, boplatsslämning, samt Raä 977:3 boplatsvall.
12. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1996. Arkeologisk slutundersökning och restaurering av Raä 393:1, stensättning med rödockra, samt fortsatt delundersökning av Raä 393:2, boplatsslämning.
13. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaursocknar, Lappland, 1995-1996.
14. Rapport över fornminnesinventering och kulturhistoriska undersökningar vid Delliknäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
15. Rapport över fornminnesinventering av väg 519, sträckan länsgränsen-Abborrträsk, Arvidsjaursocken, 1997.
16. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs samhälle, Lappland, 1997.
17. Arkeologisk förundersökning vid vattendragen Rappen, Labbas, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
18. Arkeologiska undersökningar av en stensättning samt delundersökning av en boplatsvall och boplatssytor, Raä nr 315, Nedre Vojakkala, Nedertorneå sn, Norrbottens län, 1996-1997.
19. Boplatser och landhöjning. En förstudie till forskningsprojektet "Människan, elden och landskapet", 1997.
20. Rapport över arkeologisk förundersökning av hotade fornlämningar vid vattendragen Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998.
21. Byggnadsarkeologiska undersökningar av några åskåtor i Arjeplog, Lappland, 1997-1998.

22. Dokumentation och restaurering av timrad njalla samt timrad kåta Skålka, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland.
23. Rapport över dokumentation samt upprustning av samiska byggnader i Mavas, Luokta-Mavas sameby, Arjeplog, Lappland, 1998-1999.
24. Människan, elden och landskapet. Rapport över arkeologiska undersökningar 1999.
25. Dokumentation och upprustning av torvkåta samt njalla, Tjåksa, Svaipa sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2000.
26. Dokumentation och restaurering av en narad brändnjalla från Ringselet, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2001.
27. Antikvarisk kontroll av upprustningsarbeten i Geijaur, Tjakkek samt Balgesnjunnje inom Arjeplogs och Arvidsjaur's kommuner, 2000.
28. Människan, elden och landskapet. Arkeologiska undersökningar av mesolitiska boplatser inom Arjeplogs kommun, Norrbottens län 2000.
29. Arkeologisk utredning med anledning av planerad vindkraftspark på Uljabuoda, fastigheterna 1:1 Arjeplogs kommun, 2001.
30. Arkeologisk undersökning av skadat fornlämningsområde, Kolmis, Dellaure 2:1, Arjeplogs sn samt utredning av fornlämningar i samband med biltestbana.
31. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2001.
32. Byggnadsarkeologisk dokumentation av två njallor inom Ståkke sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 2001.
33. Dokumentation och upprustning av två torvkåtor, en njalla samt en palissadgård, Varekietje, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998-2001.
34. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj och Gublijaure, Arjeplogs sn, Lappland, 2001. Människan, elden och landskapet.
35. Utgrävningar av stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland, 2002.
36. Antikvariska kontroller och upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur's kommuner, Lappland 1997-2002.
37. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2003.
38. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj, Raä 1568, Arjeplogs sn, Lappland 2002. Människan, elden och landskapet.
39. Arkeologisk undersökning av en stensättning från äldre järnålder, Raä 1944, Uddjaur, Arjeplog, Lappland 2003.
40. Arkeologisk utredning inom biltestområde i Kålmis, Arjeplogs kommun 2002-2003.
41. Arkeologisk utredning med anledning av sand/grustäkt, Framnäs 1:9, Arvidsjaur's socken och kommun, Lappland, 2003.

42. Arkeologisk utredning, Pipudden, Arjeplogs kommun, Lappland 2003.
43. Utvärdering av fornminnesinventeringen, 1984-2002 och projektet Skog och Historia, 2000-2004, i Norrbotten. Med exempel på tillämpningar av det digitala registret och framtida inriktningar.
44. Byggnadsarkeologisk undersökning av byggnadsrester, Långsjön, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland, 2004.
45. Arkeologisk förundersökning inom den gamla kyrk- och marknadsplatsen i Arjeplog, Lappland, 2004.
46. Antikvarisk kontroll av byggnadsvård i Arjeplog, 2003-2004, frälsetorpet Suobdek, fjällägenheten Udden samt fjällägenheten Yttervik.
47. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Mavas, Jurun och Adamvalta, Arjeplog socken och kommun, 2005.
48. Fornlämningar och erosion – en studie av Skellefteälvens vattenkraftsutbyggnad och dess påverkan på sjöarna Hornavan, Uddjaur, och Storavan, Skellefte älvs dämningssområde.
49. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Jurun, Njallajaur-Lomtjärnsstugan samt Talput, Arjeplogs socken och kommun, 2006.
50. Arkeologiska utgrävningar av en åttkantig kåta vid Bläckajaur, Arjeplogs kommun och socken, 2006.
51. Antikvariska besiktningar av upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner, 2005, Vuorekkåtan, Udden, Suobdek samt N. Holmnäs.
52. Arkeologisk inventering av dämningssoner inom vattendragen Riebnisjaure och Gruombajaure, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2007.
53. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska undersökningar och inventeringar vid Jurunvágge, Vilstugan, Buojddávárátj samt Tjatsvage, Arjeplogs socken och kommun, 2007.
54. Renvallar och fjärranalys. Studie av vegetationsanomalier på renvallar och visten i fjällområdet med utgångspunkt i IRF-satellitbilder, inom utvalda områden i Västerbottens- och Norrbottens län, 2007.
55. Fornminnesinventering inom Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2008.
56. Besiktning av kallmurad stenkonstruktion, Sjäddevárre, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2008.
57. Rapport över provtagning, fornlämning Raä 1138, Piteå socken, Norrbotten, 2008.

Silvremuseet
Rapporter över kulturhistoriska undersökningar

Distribution: Silvremuseet, Torget, S-930 90 Arjeplog
Tele: 0961-14500

58. Delundersökning av husgrund inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2010.
59. Arkeologisk utredning, Colmis testbana, Sväggejaur 1:1 Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
60. Arkeologisk undersökning av kåtatomt inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
61. Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012.
62. Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012.
63. Arkeologisk undersökning av Raä 413:1, fångstgrop, Älvsby sn, Norrbottens län, 2012.
64. Arkeologiska undersökningar av sex härdar i Jörn och Byske socknar, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2013.
65. Arkeologiska undersökningar av 13 härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Piteå och Älvsby kommuner, Norrbottens län, 2013.
67. Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 343, Skellefteå sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014.

***

